

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

USTAO JE IZ MRTVIH

BROJ 127

CENA 2 DINARA

KADA POSETITE
GENERALNO ZASTUPNIŠTVO ŠVAJCARSKÉ FIRME

DARWIL

TRST PIAZZA S. ANTONIO NUOVO 4/I-II

MOĆI ĆETE DA IZABERETE JEDAN OD PREKO 600 TIPOVA ČASOVNIKA „DARWIL” I „ARETTA” POZNATIH PO PRECIZNOSTI I ELEGANCIJI OBLIKA.

TOM PRILIKOM NE PROPUSTITE DA OBRATITE PAŽNJU NA NAJVEĆI IZBOR ZLATNOG NAKITA U EVROPI, PO SVETSKIM KONKURENTNIM CENAMA, IZRADENOG OD 14, 18 I 22-KARATNOG, SLUŽBENO KONTROLISANOG ZLATA!

PREPORUČUJEMO

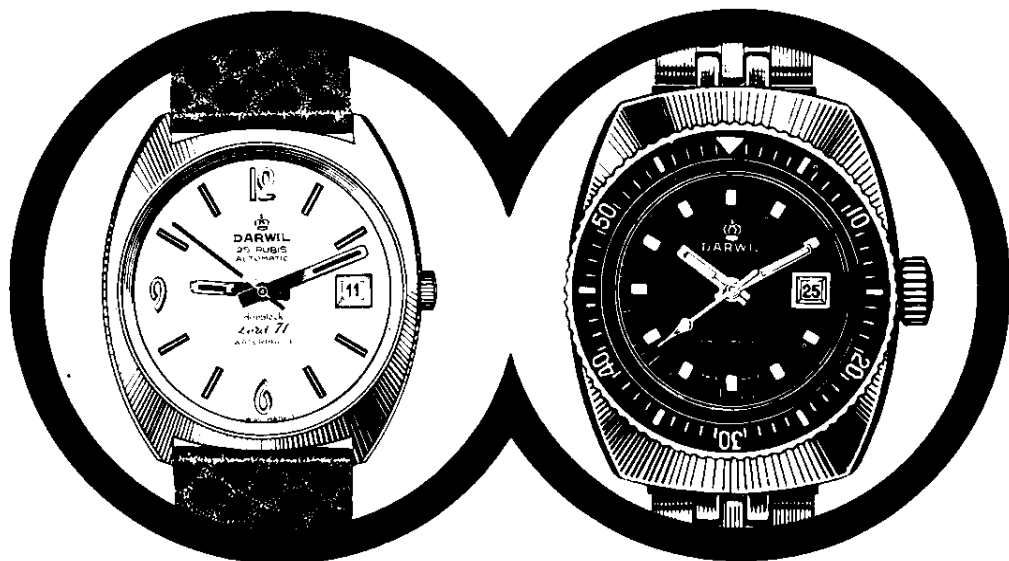
ZA VAS — ČASOVNIK LORD 71

ZA VAŠU SUPRUGU — ČASOVNIK LADY 71

SA UGRAĐENIM DARBLOCKOM KOJI ŠTITI OD POTRESA I UDARA

CASOVNIKE „DARWIL” I „ARETTA” MOŽETE NABAVITI I U SPECIJALIZOVANIM TRGOVINAMA I ROBNIM KUĆAMA U JUGOSLAVIJI!

SERVISI ZA ODRŽAVANJE POSTOJE U SVIM VEĆIM MESTIMA

Vilijam Mark:

**USTAO JE
IZ MRTVIH!**

Naslov originala:

WILIAM MARK:

Der Weg nach Santa Fe

Copyright 1971. by Martin Kelter
Verlag

USTAO JE IZ MRTVIH!

Lice mu je bilo nalik na panj, bezosećajno, puno bora i grub. Oči žute i široko razmaknute. Neuredna kosa virila mu je ispod širokog šešira, marama oko vrata izbledela od pranja, košulja od plavog platna i kratak mrki kaput davno su proživeli svoje najlepše dane, kao i pantalone i čizme, čije su visoke potpetice bile skroz izlizane.

Samo revolver, koji mu je duboko visio iznad desne butine, izgleda da je bio dobro negovan.

Nat Galveston je imao trideset i dve godine i bio je poreklom iz Monroa u Luizijani.

Bio je revolveraš.

A, da bi odmah bilo jasno: On nije pripadao bandi „ljudima sa vešalima“, kada je 17. aprila 1884. došao u Tombston.

Bilo je nešto pre pet časova po podne, kada je ušao u Kristal palas.

Veliki, elegantni tombstonski lo-

kal je obično u ovim popodnevnim časovima bio prazan.

Toga dana bilo je drugačije. Pozadi, u salonu za kockanje, sedela su tri čoveka za velikim okruglim stolom, zadubljeni u poker. Napred u sali, sastali su se za tri stola, kauboji sa Ferijevo ranča, proslavljajući tog dana rođendan svog nadzornika. Bila je tradicija, da na taj dan dojašu u Tombston, kako bi u divnom lokalu, taj događaj mogli što svečanije da provedu. Džim Feri, rančer, sedeo je sa svojim ljudima, kako bi zajedno s njima slavio; pored njega sedeo je Džozel Mek Lod, slavljenik, temeljan, crvenokosi momak svojih četrdeset godina.

Bila je to okolnost, sa kojom Nat Galveston u svom planu nije računao.

Da, Natan Galveston imao je svoj plan, kada je došao u grad. I to veoma neobičan plan. Čovek iz Lu-

izijane žalio se na bolest — koja nije bila vidljiva, a pored toga, nije mu napala nijedan unutrašnji organ, — međutim, bila je prisutna i momku zadavala dosta posla. Natan Galveston patio je od uobraženosti, da treba da bude najbrži strelac na čitavom zapadu. Na žalost, bila je stvarno činjenica, da je on zaista bio izvanredan strelac, samo što nije do danas imao prilike, da pred svojim koštom, sretne čoveka iz najbolje garniture. Kada je sa nepunih sedamdeset godina u jednoj ulici u predgrađu Monroa, sa daljine od oko devet jardi, smakao s nogu u revolverom okršaju, do tada zvanog „brzog Džoa“, to jest crnca Džoa Harmahera, koga su se svi bojali, može se reći da je otpočeo svoju „karijeru“. Sedam meseci kasnije umrla je i druga njegova žrtva, meksikanski bandit Halan Fernandez; tri meseca kasnije morao je Džefri Dilinger da položi oružje pred bržim strelcem.

Dok nije došao onaj božićni dan godine 1877; tada su stajali jedan prema drugom u glavnoj ulici u Dalasu. Nat Galveston i stočar iz Liana Estakada, Džon Huston, koji ga je opasno ranio u vrat. Kada se Nat beše probudio iz nesvesti, primetio je da se nalazio na operacionom stolu starog majstora za krpljenje kostiju, koji se u te stvari razumevao. Prvo pitanje koje je postavio, kada je otvorio oči, bilo je: Gde je Huston? Kada mu je lekar odgovorio: u mrtvačnici — umiren zatvorio je oči i pao opet u duboku nesvesticu.

Otada je revolveraš Natan Galveston išao od grada do grada, tražeći sve brže i bolje ljude, kako bi ih izazvao na okršaj revolverima.

Samo mali broj njih se usudio da trgnu oružje pred njim. U svakom slučaju ne, za poslednjih godinu i po dana. Tada je pred njim ostao da leži Džimi Lenhard, čovek koga su se svi bojali u čitavom Luboku i okolini. Na primerima se učio. Takođe je i Harold Feringer iz Oklahome morao da podvije rep, pred čovekom sa licem nalik na panj. Otada je mnoge „brze“ momke udesio, kada su pokušali da mu u revolverskoj borbi stanu na put.

U tim godinama mogao je čovek svojom sposobnošću da, vešto rukujući revolverom, postane, u pravom smislu reči, slavan. Međutim, često je ta slava bila samo jedno smrtonosno delo.

Popularnost Natana Galvestona prostirala se od Teksasa, preko Oklahome do Nju Meksika i beše dostigla i granice Arizone. Ali, do grada Tombstona nije još tigla. Bilo je nemoguće da je tu i tamo bio poneki čovek, koji je već nešto čuo o njemu ali, vreli Tombston je već toliko tipova video u svojoj oblasti, koji su se sasvim drugačije zvali, nego Nat Galveston, bezosećajnog lica, tako da se oko njegovog imena nije baš toliko sekirao.

A toga dana je došao. I ne bez razloga.

Razlog je bio, isto tako besmislen, kao i sama bolest Natana Galvestona: strelac je imao nameru, ni manje ni više, nego da izazove na revolverski dvoboj najvećeg od svih revolveraša, koji se ikada pojavio na stazama starog zapada. Čovek iz Luiziane hteo je da se tuče sa Dokom Holidejom!

Sve više i više se susretao sa ovim imenom. Bilo gde da je dolazio, uvek je čuo o brzom Holideju,

nekadašnjem Bostonskom lekaru, koji je došao na zapad i postao jedan od najvećih kockara za zelenim stolom. Pored toga, svojim superbrzim trzajem revolvera, stekao je glas, da je kralj svih revolveraša.

To, da je kockar Holidej, ipak vrlo nerado potezao revolver, strelac Galveston nije znao. Isto tako, da je nekadašnji lekar samo zbog toga napustio svoj zavičaj, preko u civilizovanom svetu na istočnoj obali zemlje, jer ga je zahvatila strašna neizlečiva bolest, čovek iz Luiziane takođe nije znao. Holidej je krenuo na zapad, pošto ga je tako njegov stariji kolega posavetovao, kako bi na zapadu potražio olakšanje svojih muka. Da ozdravi više nije mogao; to mu je stari lekar otvoreno i pošteno objasnio. On, kao i sedam njegovih kolega, rekli su mladom doktoru Holideju: ozdraviti neće ali, možda će vam suvi vazduh zapada ublažiti bolove.

Svestan da nosi mrt u svojim grudima, Džon Henri Holidej je iz Bostona krenuo na zapad, u očajanju se odao zelenom kockarskom stolu, postao izvrstan igrač pokera i kada da je jednoga dana, čovek koji nije mogao da podnese gubitak, izazvao svojim revolverom, pokazao je svoju neverovatnu sposobnost reagovanja, koja je mogla da se uporedi sa mačkom. Pobedio je prvog protivnika, protiv koga uopšte nije imao nameru da se bori, drugog, trećeg, četvrtog, petog — i tako je to zatim išlo redom. Naterali su ga na borbu revolverom — i to platili svojim životom. Tako je „Dok” Holidej brzo stekao slavu, koja je donosila smrt. Kao da je prognan, kao

čovek koga su se svi klonili, jahao je po zemljama zapada, predstavljajući strah i trepet, dok jednoga dana nije sreo čuvenog predstavnika zakona, Vajata Erpa. Pošto mu maršal nije zabranio da ostane u gradu, Holidej mu se zato brzo revanširao, umešavši se u jedan opasan revolverski okršaj, štiteći maršalu leđa. Od toga časa, dva čoveka su se sprijateljila. I od toga časa Džordžijanac Holidej izmenio se u jednoj stvari. Svoju nadmoćnost u borbi revolverom koristio je samo tako, da po mogućstvu, protivnika samo rani, kako bi ga onesposobio za borbu.

Međutim, ostao je večitom ironičan, pomalo ciničan a istovremeno i duboko ozlojeđen, visoko obrazovani i vrlo elegantni doktor Holidej.

Bio je skoro već jednu deceniju prijatelj Vajata Erpa, prateći čoveka iz Misurija na mnogobrojnim putovanjima, zadržavši se sada malo duže u Tombstonu, u onom istom gradu, u kojem je 25. oktobra 1881., zajedno sa Vajatom Erpom i njegovom braćom Virdžilom i Morganom, učestvovao u uzbudljivom revolverskom okršaju kod O. K. koralu, protivu bande Ajka Klantona. Već mesecima je Vajat Erp jurio opasnu bandu „ljudi sa vešalima”, čiji je tajanstveni vođa, pre nepune tri nedelje, uspeo da umakne maršalu u pozorištu „Ptičji kavez”, posle jedne vratolomne borbe. Tajni savez bio je strah i trepet za čitavu zemlju. I, u stvari, imao je samo jednog jedinog neprijatelja, kojeg je morao da se boji: Maršala Erpa. A ko se bojao maršala Erpa, imao je takođe i Doka Holideja protivu sebe. Dva pri-

jatelja iz Dodža borili su se, zajedno sa ogromnim Lukom Šortom, koji je od pre izvesnog vremena bio šerif u Tombstonu, protivu „sive” bande. Bila je to ogorčena borba, koja nije prestajala, u kojoj je marša ipak osvojio do sada najviše poena, rasturivši nekoliko banditskih skrovišta i pohvatavši više bandita, što bi, zapravo, trebalo da oslabi vođu bande. Međutim, izgledalo je kao da banda, na čudnovat način, dobija nove članove, koji kao da su iz zemlje nicali.

Međutim, već tri nedelje nije se ništa dogodilo.

U borbi, u pozorištu „Ptičji kavez”, veliki vođa „ljudi sa vešalima” se pojavio poslednji put. Niko nije mogao da odgonetne zbog čega je to tako bilo. Vođa bande bio je u toj borbi ranjen. Nije bio niko drugi, do Dok Holidej, koji je uspeo da pogodi vođu bande, dok je bežao.

Pošto se posle toga, čitavu nedelju dana nije ništa dogodilo, počeo je da kruži glas kroz pokrajinu Kočiz, da vođa bande sivih maski nije više u životu; da je rana, koja je nastala od Džordžijančevog metka, bila je smrtonosna.

Niko nije znao, ko je te vesti proturao — one su bile jednostavno tu, kružeći kao duh gradom i čitavom pokrajinom. Kada je već i druga nedelja protekla u miru, počeli su i oni, koji su do sada sumnjali, da veruju toj vesti.

Sada su prošle već tri nedelje a da se nije nigde, baš ništa dogodilo.

Toliko vremena nije još nikada proteklo otkako su se pojavili „lju-

di sa vešalima”. Da li je, znači, zaista mrtav veliki Bos? Hoće li teška mora da napusti zemlju? Hoće li borba, koja je iscrpljivala nerve, konačno prestati? Zar se više ne treba bojati sivog ološa, koji je, kao zarazna bolest, zahvatio Arizonu?

Misao je bila suviše lepa, da bi mogla biti istinita.

Međutim, ljudi su bili rado spremni da veruju u dobro. I mada su, u prvim danima, tako plašljivo izbegavali da budu uopšte i spomenu, odnosno razgovaraju o vođi, postepeno se sada to menjalo. Govorilo se o vođi, kao o nekom slavlom indijanskom poglavici, koji je najmanje već pola veka bio mrtav i sve misli su se kretale oko starog pitanja: Ko je bio uopšte vođa?

Isto tako je i maršal Erp bio obuzet tim mislima i to mnogo pre, nego Tombstonci. Posle deset dana odjahao je na ranč onog čoveka, u koga je potajno već dugo sumnjao, da bi mogao da bude vođa bande „ljudi sa vešalima”. Odjahao je na ranč Ajka Klantonu.

Isak Džozef Klanton bio je u sedamdesetim godinama vođa najveće bande, koja se ikada pojavila na Zapadu. On sam izgleda da je posedovao sve sposobnosti, koje su do sada stalno karakterisale vođu bande „ljudi sa vešalima”. Navike, koje su bile svojstvene tom vođi, tako tajanstvenom i sablasnom, mogle su se, s dosta sumnje, pripisati takođe i Ajku Klantonu. U najmanju ruku bio je isto tako sposoban, kao i Ajk Klanton.

Kada je maršal stigao na ranč, Ajk nije bio kod kuće. Njegova majko mu je ispričala, da je izjahao

gore na salaš i da bi morao za nekoliko časova da se vrati.

Maršal nije čekao. Došao je dva dana kasnije i saznao, da je Ajk Klanton, sa svojim nećakom Džesijem i tri kauboja odjahao preko u Meksiko, gde je u blizini Santa Ane umro jedan vlasnik haciende, koji je bio u srodstvu s Ajkovim ocem.

Jedno vrlo jasno objašnjenje.

Međutim, da li je bilo i istinito? Da li je Ajk Klanton zaista odjahao u Meksiko?

Ukoliko je bio ipak vođa maskiranih ljudi, onda je to možda značilo, da više nije bio u životu!

Maršal je vodio računa, da ova stvar ne bude toliko sigurna. Njegovi saputnici, Holidej i Šort, primili su, kao i on, sa puno sumnje, objašnjenje stare gospođe Klanton.

— Ukoliko je to bio on, onda je mrtav, — reče ogromni Teksašanin.

Čovek iz Džordžije zavrte glavom.

— Ne, nije mrtav.

— Otkud znate? — hteo je Teksašanin da sazna.

— Ne znam. Bila je strašna pucnjava, bila je noć i rastojanje suviše veliko. Zbog toga verujem, da sam ga pogodio samo negde u butinu. Naravno, čovek može lagano da umre od jednog loše ispaljenog metka. Takođe i jedan Ajk Klanton. Međutim, ja u to baš ne verujem...

Maršal nije ništa rekao.

Tombston se već bio navikao na tako veliko olakšanje. I to već toliko, da pogađanju oko ličnosti vođe bande, nije imalo kraja.

Događalo se, kao što je, uostalom to svuda u svetu, kada se nešto tako dogodi: čule su se glasine, da je čovek viđen. Zatim se učutalo, me-

sto tih, došle su druge vesti, potom su i one prošle. Veliko pitanje je ostalo: Ko je bio vođa?

Za Vajata Erpa, Doka Holideja i Luka Šorta, to avetinjsko pitanje postavljalo se još ozbiljnije.

Da li je još živ?

Tako su stajale stvari onog aprilskog dana, kada je strelac Nat Galveston stigao u Tombston i ušao u Kristal palas.

Galveston je čuo sve o stvarima, koje su se u gradu dogodile. Borba maršala s „ljudima sa vešalima“ bila mu je takođe poznata, ali je on to posmatrao sa svoje tačke gledišta, samo kao interesantan događaj. Pri tome ga je zanimala samo pucnjava i ko je izašao kao pobednik.

Išao je sada, ne baš tako sigurnim korakom, sa mamuzama koje su zvečale, prema dugačkom šanku, stavio je levu ruku na talasasti, sjajno ugllačani lim, desnu nogu na mesinganu prečagu i posmatrao ljude u lokalu u ogledalu više šanka.

Tada podiže nos uvis, obrisa se nadlanicom desne ruke po ustima i reče neobično promuklim glasom:

— Ja sam Nat Galveston.

Barmen klimnu glavom, uze jednu bocu, gurnu čašu ispred gosta i napuni je do jedne trećine.

Strelac je gurnu tako snažno nazad, da se tečnost zanjihla i jedan deo pljusnu napolje.

Barmen, mlađi čovek od najviše dvadeset i dve godine, visok, svežeg, ozbiljnog lica, skupi mračno obrve i upita:

— Zar vam se ne dopada piće, mister?

Galveston isturi donju vilicu i prožišta:

— Rekao sam, da sam Nat Galveston .

— Drago mi je, mister, — odgovori barmen hladno, — ali, sada uzmite Vaše piće. — Dopuni ono što se prosulo i gurnu čašu opet pred revolveraša.

Ovaj je odgurnu opet nazad i zafrkta:

— Sigurno si zaboravio, da je tvoj prethodnik obrao bostan?

Barmen proguta pljuvačku i naglo preblede.

— Šta želite? — zakrešta.

— Rekao sam, zovem se Nat Galveston, zar ti to nije dosta?

— Da, da, mister... Galveston. Međutim, ne razumem...

— Ne misliš valjda time da kažeš, da još nisi čuo za mene?

— Da... naravno, mister Galveston. Čuo sam dosta. Ali...

— Ti izgleda da si najblesaviji momak u celom Tombstonu. Kada se Nat Galveston pojavi, onda je to znak, da on traži najbržeg s revolverom u gradu. Ko je u ovom gnezdu najbrži strelac s revolverom?

Na barmenovom čelu pojaviše se debele graške znoja. Verovao je da ima pred sobom duševno poremećenog čoveka. Šta ovaj čovek trabunja tu o najbržem revolverašu u ovom gnezdu? Na kraju, zar on uopšte ne zna gde se nalazi?

— Čujte vi mister... Galveston... Vi ste ovde u Tombstonu!

— U Tombstonu? — Galveston uze čašu brzo i sruči njenu sadržinu momku za vrat. — Nešto sam te pitao, boj. Hoću da znam, ko je ovde najbrži strelac.

Mladić pokuša nervozno da se nasmije, krenuvši dva koraka nazad.

— Pa, mister Galveston, na to pitanje nije baš tako lako da se odgovori. Ovde imamo čitav niz dobrih strelaca. To je na primer Red Havelok, ili takode Džimi Fontana, i stari Bili Harison je izvrstan strelac. Ah, mogao bih da vam zaista nabrojim čitav niz...

Galveston tresnu šakom po šanku, tako da sve čaše zaigraše. U očima revolveraša odjednom se pojavi opasan blesak.

— Ukoliko ne želiš da me razumeš, onda ću morati zaista da budem jasniji. Nisam pitao o bilo kakvim praznim bocama, barmenu, već za ljude, koji su poznati.

— Koji su poznati, o da, — promuca momak, koji beše već skoro došao do vrata od hodnika. — To je, na primer, Džoni Kalagan; on je izvanredan strelac iz revolvera. Zatim, Silvermen Frenki, ubija puškom pticu u letu. Pa...

Odjednom sevnu teški; sjajno polirani, revolver u desnoj ruci čoveka iz Luiziane.

— Imam osećaj, boj, da nećeš da me razumeš. Pitao sam te za nekog ko „ima ime”. Ili možda u ovoj rupi ne postoji čovek koji „ima ime”?

Barmen proguta pljuvačku. — Mister, ja vas ne razumem... Naglo prekide, jer primeti, da jedan od slavljenika preko puta, ustade od stola.

Bio je to crvenokosi nadzornik Mek Lod. Prilazio je, ne baš tako sigurnim nogama — nikakvo čudo posle devetog viskija — i stade pored Galvestona.

— Vi tražite čoveka, koji ima jedno „ime”? Čujte, da počnemo odmah

odozgo. Pretpostavljam da ste već čuli za Vajata Erpa.

— Vajata Erpa? Da, — pravio se Galveston, — to beše neki šerif zar ne?

— Skoro, ali ne sasvim. Vajat Erp je nešto vrlo malo više, on je USA maršal. No, ne pravite se gluplji, nego što jeste, stranče. Za njega ste već čuli.

Galveston, koji je svoj revolver vratio u futrolu, primetivši da se kauboj približava, skupi odjednom oči.

— Bilo bi dobro, kauboj, kada bi malo izmenili ton, dok sa mnom razgovarate. Ja sam Nat Galveston.

— Nikada nisam čuo.

Strelac se pomeri za jedan korak unazad i stade raskrečenih nogu, sa unutra uvučenim stopalama. Desna ruka mu je lebdela nad drškom od revolvera.

— Na vašem mestu dobro bih razmislio šta ću da kažem, kauboj.

Mek Lod se odjednom istreznji.

— Da, da, bez uzbuđenja! — Podiže desnu ruku i mahnu miroljubivo po vazduhu. — To mora da je šala. Ne mogu da pomislim, da imate nameru da se baš sa Vajatom Erpom nadmećete u streljanju. — Zatim, kao u šali dodade: — Mogao bih da vam nabrojim još nekoliko imena, koje vi sigurno znate. Na primer, u našem gradu imamo zaista jednog tobđžiju, koji se dobro razume u te stvari. Kada budem njegovo ime izgovorio, možete zamisliti da vidite nekoliko tuceta nadgrobnih krstača i isto toliko ljudi, koji leže mrtvi ispod njih — njegovo ime je Holidej.

Kuboj, pun iščekivanja, pogleda u stranca.

Ovaj se pravio, kao da nikada nije čuo za njegovo ime.

— Ne znam, šta mislite, kauboj?

— Mislim Holidej, Dok Holidej!

— Ah, Dok Holidej, da, to ime sam već čuo. Mora da je vrlo dobar strelac iz revolvera.

Kauboj krenu dva koraka unazad i skide široki šešir s glave, kako bi rukavom od jakne obrisao znoj s čela.

— Hej, mister, vi zaista imate fantastičan smisao za šalu. Dok Holidej je najbrži strelac, koga sam ikada sreo u životu — i, ne samo ja. Hej, momci, vi možete da potvrdite kako stoje stvari: Ne postoji niko brži od Doka Holideja!

Jedan od kauboja se podiže i viknu:

— Brži sigurno ne! Možda je Vajat Erp isto tako brz. Ali, bržeg od Doka Holideja — tog nema!

Lice čoveka iz Luiziane se na čudnovat način izmeni. Odjednom nestade bahatosti i hvalisavosti. Usta mu se istanjiše i opustiše na krajevima. Oči su mu se odjednom raširile, u njima je mogla da se primeti neobična pohlepa. Bolesna pohlepa za sumnjivom slavom, koja je ovog čoveka oterala na njegov mračni put. On je, naravno, poznavao ime Doka Holideja sasvim dobro i samo radi tog Džordžijanca je i došao u Tombston. Nije znao, da on nije bio prvi, koji je došao sa istom namerom, kako bi izazvali pred revolver čuvenog strelca. Ali, i kod njega je bilo, ono, što i kod drugih. Pored pohlepe — strah. Međutim, pohlepa je bila jača.

Moram da vidim tog čoveka, koji je tako slavan, moram da ga uklo-nim ispred svog neba. Želim da sam budem kralj. Hoću da budem vođa

svih revolveraša na zapadu. On je još iznad mene, samo on!

To je bila bolest Nataniela Vudrov Galvestona.

Ime slavnog Džordžijanca ga je već pogodilo, stajalo mu je kao kost u grlu.

Nedeljama je revolveraš čekao na ovu priliku.

Dok Holidej!

Ime, koje je mirisalo na dim baruta! Bilo je potpuno nepotrebno, da je glupavi, crvenokosi kauboj pravio blesavu šalu sa mrtvačkim krstačama. Nat Galveston je znao šta je značilo ime Doka Holideja. Sasvim je tačno znao!

On je došao, kako bi ga očistio s puta, kako bi ga zbrisao, kako bi ga skinuo s velike liste.

Galveston okrete glavu i pogleda barmena, koji je stajao na vratima od hodnika.

— Slušaj, mladiću, ti ćeš mi ga dovesti!

Barmen iskrivi glavu u stranu, kao da nije dobro čuo:

— Kako to mislite, mister...?

— Ja sam Galveston! — viknu revolveraš odjednom.

I tada se sam uplaši. Za ime božije! Postao je nervozan! To se nije smelo dogoditi! Bilo je to najgore što je moglo da ga snađe. Revolveraš mora biti miran, miran i hladan kao led. Onako, kako je on, Nat Galveston uvek, do ovog časa bio.

On okrete brzo glavu i prožišta barmenu: — Dovedi ga ovamo! — U njegovom glasu bilo je toliko pretnje, da se točilac nije dvoumio, da li da posluša revolverašev zahtev. To jest, najpre se izgubi iza šanka, kako bi kroz vrata od hodnika prošao i odatle ušao u dvorište.

Nat Galveston je bio čovek, koji nije nikome verovao. Krenu kroz krčmu, prođe kroz navučenu zavesu od somota i kroz, tepihom prekriveni salon za kockanje, odakle je mogao, da kroz jedan veliki prozor pogleda u dvorište.

Odjednom podiže prozor i prodera se prodornim glasom:

— Hej, barmenu, ne muva li se taj Holidej negde ovde u dvorištu?

Smrtno preplašen momak se okrete i ukočeno pogleda čoveka na prozoru.

Zatim se izgubi odatle, napusti dvorište, potrča preko Paralelne ulice u Petu ulicu, razmišljajući šta da radi.

Nije, tako reći, sav zadihao, stao ni za trenutak pred Majerovom radnjom, kada se preko na uglu otvoriše vrata Kristal Palasa i na njima pojavi Nat Galveston.

Revolveraš samo pogleda momka.

Točilac viknu čoveku iz Luiziane:

— Mislio sam, da je Dok gore u Fremontovoj ulici, ali, ipak je dole u „Ruskoj kući“!

Mladić polete.

Galveston ga isprati pogledom i kada je mladić nestao za uglom Pete ulice, u pravcu „Ruske kuće“, okrete se i uđe u hotel.

Nadzornik s Ferijevog ranča se vratio za sto. Za stolovima, za kojima je do maločas bilo veselo, vladala je najdublja tišina.

Sa strepnjom ljudi su posmatrali revolveraša.

Nije to bilo zbog toga što oni nikada nisu videli jednog revolveraša. Sasvim sigurno ne. Ali, prošlo je već dugo vremena, kako su se takvi tipovi muvali ovde u gradu. I, odjed-

nom, izgleda da je to mirno vreme prošlo, da će opet biti po starom?

Kako brzo čovek sve to zaboravi!

Kada se neka stvar posmatra sa sigurnog mesta i izdaleka, onda ona izgleda manje opasna, nego kada je prisutna i vidi izbliza.

To sve do sada beše prevučeno patinom, dahom romantike, koja je odavno prošla. Kako je stvarnost izgledala odvratno prema svemu tome.

Na primer čovek, koji je stajao pred šankom, naslonjen na njega levim laktom, sa levom nogom, na kojoj se nalazila čizma sa izlizanom petom, prebačenom preko niske mesingane šipke i desnom rukom u blizini drške od revolvera. I s licem koje, kao da je čovek nekada video kod kuće, na očevom ormanu, pre mnogo godina u nekakvim požutelim novinama.

Međutim, tu je zaista stajao, ovaj Nataniel Vudrov Galveston i nije, ništa manje i ništa više tražio, nego da mu mali točilac dovede Doka Holideja.

Ovaj čovek je, prema tome, hteo da se tuče sa slavnim Džordžijancem!

Kakva budalasta misao! U Tombstonu i okolini već odavno nije bilo nikoga, ko je u to verovao, da će jednog dana doći čovek, koji će velikog Holideja pobediti.

Tada se odjednom neko priseti, da je negde već čuo za ime Galveston.

Možda je stvarno neko video njegovu sliku u novinama, mada je to već odavno bilo, tako da se to što se tada dogodilo, u Tombstonu, odavno zaboravilo.

Možda je to bio čovek, koji je mo-

gao velikom Holideju da ugrozi položaj.

Da Dok Holidej nije imao nikakvog interesa od tog položaja, nije niko sumnjao. Džon Holidej nije imao ni najmanjeg interesa, i to sasvim sigurno, da ga neko smatra kraljem revolverskih boraca. Saznanje da je neizlečivo bolestan, zagorčalo je život, još u Bostonu, mladom dvadeset i dvogodišnjem lekaru. Bolest mu je oduzela mladost i preobratiła ga u biće, koje je izgledalo da ima najmanje pedeset godina.

U Kristal palasu mirisalo je na barut. Vazduh je bio tako gust da se skoro mogao „seći“. Za stolovima Ferijevih kaubojā niko se nije pomerao.

Izgledalo je tako, kao da su se ljudi bojali, da će ih zver u ljudskom obliku, koji je stajao napred pored šanka, napasti, ukoliko se pomere.

Pa, šta se u stvari dogodilo?

Neki stranac je došao u grad i razjapio njušku! Ništa drugo! Zapravo došao je jedan opasan revolveraš, kako bi stekao veliko ime, koje bi izazivalo jedno turobno divljenje kod okrutnih ljudi na zapadu.

U „Ruskoj kući“ vladao je popodnevni mir. U jednoj od poslednjih soba istočnog krila zgrade, ležao je na krevetu čovek potpuno obučen preko crnocrvenozutog prekrivača, kojeg je raširio preko postelje i ukočeno gledao u belo okrečenu tavanicu. Bio je to visok čovek, vitak i snažan, aristokratsko oblikovanog, pametnog lica, na kojem je blistao par ledenoplavih očiju. Lice, koje je uvek bilo bledomrke boje, sada je izgledalo skoro blede kao kreč. Čovek je imao na sebi crno odelo, po najnovijem Sent Luis kroju, sjajno očiš-

ćene nove kratke čizme, cvetnobelu naboranu košulju i uredno privezanu crnu mašnu od somota. Somotski zeleni prsluk bio mu je opšiven crnim zvezdastim vezom.

Pored njega, na noćnom stočiću, ležao je teški opasač s oružjem od crne bivolje kože, u čijim se futrolama behu nalazila dva velika revolvera kalibra četrdeset i pet, sa poniklovanim cevima i drškama obloženim slonovačom.

Čovek je svoje tanke ruke prekrstio preko stomaka.

Na ivici noćnog stočića stajala je boca brendija, ispražnjena za trećinu, a pored nje u pepeljari od mermera ležala je cigareta, od vrha do kraja pretvorena u pepeo, pošto je čovek samo zapalio, ali nije nastavio da puši.

Bio je to čovek iz Džordžije Džon Henri Holidej. Najčuveniji kockar i najstrašniji strelac s revolverom, koga je daleki zapad ikada upoznao. To je bilo ono, što je svet o njemu znao. Ono što nije znao i verovatno i nije hteo da sazna, bila je stvarnost: ovaj čovek bio je nesrećnik, neizlečivi bolesnik, osuđenik na smrt. Čovek, čija je tragična sudbina trebalo da izaziva saosećanja, da on sam nije oko sebe stvorio surovu, kao dijamant tvrdu, ljušturu, tako da čovek nije ni bio u mogućnosti, da to saosećanje na neki način izrazi. Kao kakva poruga, kao prezir, delovala je, nasuprot ovoj tragičnoj situaciji, slava koju je, i protiv svoje volje, stekao kroz nadmoć za zelenim stolom a pre svega, svojom sposobnošću da barata revolverima.

On je želeo, na neki način, da ovde na zapadu obezbedi sebi samo onoliko, koliko mu je bilo potrebno, kako

bi se održao u životu. Pošto je bio prinuđen da strahuje, da svoje pacijente ne zarazi, nije ni mogao da se više bavi svojim lekarskim pozivom. Iz tog razloga odao se zelenom stolu, za kojim je stotruko više zaradivao, nego svojevremeno kao lekar. Međutim, da upotrebljava revolver, na to su ga njegovi partneri prisiljavali.

Ono što je bilo đavolsko u njegovoj bolesti, bila je činjenica, da se ona povremeno pojavljivala, kako bi zatim, na izgled, odjednom nestala. Kod ovog čoveka se bolest manifestovala tako, da medicinski istraživači nisu mogli da shvate sliku njegove bolesti. U svim slučajevima, redovno je ova strahovita zarazna bolest obarala sve koje bi zahvatila. Kod Doka Holideja, međutim, bilo je potpuno drugačije kretanje bolesti. Imao je nešto malo više od dvadeset godina, kada ga je zahvatila. I, evo, vukao se s njom skoro trinaest godina. Opterećen mislima da mu smrt sigurno stalno visi nad glavom, izmučen i razjeden bolovima odnosno stalnim napadima, koji su se u početku pojavljivali u vrlo kratkim, a zatim, u dužim razmacima, kako bi ga, posle devet godina, umorili svojom učestalošću. Već mesecima, međutim, nije imao nijedan napad. U poslednjim nedeljama kod čoveka iz Džordžije beše se stvorila nada, mada sićušna kao iskra, da bi se moglo dogoditi čudo, pa da još možda i ozdravi. Međutim, lekar je o njemu govorio, da je to bilo nemoguće. Ali, čovek i na grobu, tako reći, gaji nadu i možda je to dobro, jer inače, kuda bi dospelo ljudski rod, kada nade ne bi bilo.

Od protekle noći kockar je znao, da mu se približava napad. Prilično

rano je otišao na počinak, ne mogavši uopšte da zaspi. Čekao je.

Znao je da je čekanje najgora stvar. Iz tog razloga, ustao je iz kreveta oko tri sata i otišao gore kod vlasnika Oriental saluna, koji je bio sa njim i Vajatom Erpom u prijateljskim odnosima, i doneo jednu bocu brendija. U Oriental salunu su često ugledni građani grada pijančili do četiri sata izjutra. Holidej se beše pojavio u hodniku i odjednom stao ispred krčmara, s avetinjski bledim licem, koji je u tome trenutku donosio nešto iz kuhinje. Ovaj mu je dao brendi. Holidej se vratio u „Rusku kuću”. Međutim, nije mogao mnogo da popije.

Ujutru se nije pojavio na doručku, a oko jedanaest sati pre podne, došlo je njegova sestra da ga vidi. Nju je obavestila Neli Kešmen. Strahovito se prepala, kada je videla kako izgleda.

Holidej je Džudi poslao kući. Legao je na krevet i nije otišao u trepezariju na ručak.

Džudi Holidej je otišla oko jedan sat u šerifovu kancelariju i zamolila Luka Šorta, da ipak obavesti maršala.

Nešto pre dva došao je Vajat Erp u „Rusku kuću” i posetio kockara. Ovaj beše zapalio cigaretu, kako bi izigravao zdravog čoveka. Međutim, maršal je vrlo dobro primetio, da je posle prvog dima teško disao. Holidej je, nakon toga, ostavio cigaretu u pepeljaru, u kojoj je izgorela.

— Mogu li nešto da učinim za vas, Džimi? — upitao je čovek iz Misurija.

Kockar je zavrteo glavom. — Ne, Vajate, hvala mnogo! Sasvim mi je dobro...

Posle toga, maršal je stao kraj njegovih nogu pored kreveta i posmatrao prijatelja zabrinuto.

— Ne znam, možda bih mogao da pozovem doktora Somersa.

Kockar je naglo seo na ivicu kreveta. Oči su mu bile mračne.

— Ne, Vajate, pustite tog šeprtlju, neka ostane tamo gde je. Pa, čak, ako mi i nije dobro — taj mi sigurno neće pomoći!

Maršal je tada izašao. Holidej je čuo da je on još dugo stajao pred vratima. Kada je čuo da se koraci njegovog prijatelja udaljavaju, stegao je zube od bolova. On bi mu rado rekao: — Nije mi dobro, Vajate! — Rado bi mu doviknuo: — Osećam se bedno kao pas! Mrtav sam umoran!

Međutim, kako bi mogao jedan Dok Holidej, tako nešto da prevali preko svojih usana!

Prošlo je tri sata, četiri, pet.

Džordžijanac je satima pažljivo osluškivao po kući i kada je maršal otišao, primetio je da je u kući odjednom postalo mnogo tiše.

Ljudi, koji su prolazili kroz hodnik, govorili su međusobno samo šapatom a kada je jedna devojka na kraju hodnika pred prozorom ispuštala saksiju s cvećem, crnac Sam je šapatom izgrdio.

Sve je to još više mučilo usamljenog čoveka. On nije želeo da ga bilo ko sažaljeva. On nije želeo da bude bolestan!

Bio je gvozdene prirode. Skoro trinaest godina se borio s ovom bolešću, da bi je do sada uvek pobedio. I, svakog puta kada ga je iznova napadala, morao je sebi da postavi pitanje, da li je to već kraj, da li je to smrt pred vratima...

Kako je točiocu iz Kristal palasa

pošlo za rukom, da prođe neprimenjen kroz predvorje hotela, niko kasnije nije znao. U svakom slučaju, uspelo mu je, da prođe kroz dvokrilna vrata u hodnik, u kome se takođe nalazila i soba Doka Holideja.

Znao je tačno gde se nalazi kockareva soba.

Pokuca na vrata i sačeka.

— Da, — začu se promukli glas iznutra.

Točilac otvori vrata i pogleda začuđeno u bledeg čoveka, koji je ležao na krevetu i sada se s mukom uspravio na laktove.

— Da, šta ima novo? — upita kockar naglo.

— Ja... to je...

Iza točioca čuli su se koraci u hodniku. Bio je to herkulovski građen sedokosi crnac Samjuel, koji je ipak uspeo da otkrije čoveka koji se ušunjao, preteći mu. Točilac se osvrnu i tada zavrte glavom.

— Nije ništa, Dok...

Visoki crnac ga je povukao i pojavio se umesto njega na poluotvorenim vratima.

— Bila je zabuna, Dok. Momak je tražio Džimija Galingera, koji, ima sobu na drugom krilu zgrade.

— Trenutak! — Kockar odjednom stade pored svog kreveta. Dođe polako do vrata, gurnu levom rukom crnca u stranu i pogleda mladića, koji pocrvene kao žar, skupivši oči. — Šta si hteo, Džef?

Točilac više nije bio u stanju da laže, kada ga je kockar tako pogledao.

— Neki čovek je gore u salunu.

— Ko?

— Zove se Galveston, Nat Galveston.

— I — ?

— Hoće... rekao je da hoće da vas vidi.

— Ol rajt, recite mu da odmah dolazim.

Holidej zatvori vrata pred obojicom, okrete se, prođe pored prozora ka umivaoniku i pogleda u čistu vodu. Stajala je još od jutros netaknuta u laboru; bilo je to nešto, što se do sada, preterano čistom čoveku iz Džordžije, nikada nije dogodilo.

Skide jaknu, košulju i temeljno se umi. Potom se brižljivo obrija, očešlja i iščetka kosu.

U međuvremenu crnac je barmena odvuкао napred u kancelariju kod Neli Kešmen.

Kada je ova čula, šta se dogodilo, naredi crncu da odmah o tome obavesti maršala.

Dok je Džef trčao nazad u salun, žurio je crnac prema šerifovoj kancelariji.

Međutim, tamo je bio samo stari Hanter.

Vajat Erp, kao i Luk Šort bili su odsutni. Bilo je uvek mnogo posla u gradu za ljude iz šerifove kancelarije.

Neobavljenog posla vrati se crnac nazad u „Rusku kuću”.

Barmen je na putu prema Kristal Palasu sreo debelog Kedena, jednog brbljivog čoveka, koji je umeo da jednu interesantnu novost pronese brže kroz grad, nego novine.

Kada je Dok Holidej napustio hotel posle jedno pola sata, na verandi u glavnoj ulici kod Kristal Palasa, sa obe strane vrata stajalo je više tuceta ljudi.

A u samom lokalu sedeli su kauboji sa Ferijevog ranča, kao pitomi zečevi pred zmijom. Zmija je bila Nat Galveston!

Isto tako preko kod mesarnice i na verandi Orijental saluna stajali su ljudi, naslonjeni na ogradu od verande i posmatrali radoznalo prema Petoj ulici.

Tada se odjednom pojavi on. Visok, vitak, lakog, elastičnog koraka, kao uvek.

Razgovor ljudi na verandama zamre. Kockar pređe ulicu, dok su mu krajevi kaputa lepršali, idući tačno prema ulazu u Kristal Palasu. Nije gledao ni levo, ni desno, kad otvori vrata.

Paulina Džons, vlasnica bara kod „Ružinog stabla“, poznatog po svojoj ozloglašnosti, pozvala je maršala, jer je tamo više skitnica izazvalo tuču.

Čovek iz Misurija je udovoljio molbi krčmarice i zaveo red u salunu. Kada je izlazio iz kuće, ispred njega stade jedna plavokosa lepuškasta žena i pogleda ga molećivo. Na sebi je imala dugu sivu pamučnu haljinu i belu kecelju. Bila je to Roza Džindžer, koja je držala bar u susednoj ulici. Ona je bila jedna od tihih poštovalaca maršalovih i pogleda ga sada svojim krupnim plavim očima, tako čudnovato, da je čuvar zakona zbunjeno upita:

— Pa, mis Džindžer, šta vam leži na srcu?

— Maločas sam bila u glavnoj ulici i videla sam Doka Holideja.

— Doka Holideja? — Maršal se sav pretvori u uvo. — Kako to treba da shvatim?

— Ne znam, tako mnogo ljudi stoji pred Kristal Palasom i mislim, da se tamo nalazi jedan revolveraš, neki Galveston.

— Šta?

— Da, rekao je, da želi da se tuče

revolverima sa Dokom Holidejom. A Doka sam maločas videla, kako ulazi u Kristal Palas.

— Hvala!

Maršal otrča odatle.

Kada dođe do ugla Alenove ulice, odjeknuše dva hica.

*

* *

Jeziva tišina u Kristal Palasu izgledala je kao da će se pretvoriti u led, kada se odjednom otvoriše vrata i na njima se pojavi visoka kockareva prilika.

Nat Galveston ga ukočeno pogleda, kao opčinjen.

On je, bog će ga znati, već stekao jednu upečatljivu sliku o čoveku iz Džordžije. Međutim, da je kralj svih revolveraša tako otmeno odeven i da je imao tako izraziti oblik lica, to nije mogao ni da nasluti. Pre svega, bile su to oči, koje su kod revolveraša stvarale takav osećaj, kao da će ga, kao ledene ruke, ščepati za srce. Vrata se zalupiše za Holidejem. Revolveraš teško proguta, ali nije bio u stanju da se pokrene. Holidej se zaustavi odmah kod vrata.

Kaubojsi sa Ferijevog ranča pre-stadoše da dišu.

Holidejeve oči upiše se čvrsto u bezizražajno revolveraševo lice.

Sekunde su promicale u tempu puža kroz salu Kristal Palasa.

Ljudima je izgledalo, kao da je vreme odjednom stalo.

Džordžijanac iznenada progovori i njegove reči odjeknuše u velikoj prostoriji kao snažan prasak stakla: — Da li me je neko ovde tražio?

Niko se ne pomeri. Kockar lagano okrete glavu i pogleda prema kaubojima.

— Verovatno mora da je bila zabuna. U svakom slučaju i bolje je tako. Nemojte se uznemiravati, džentlmeni.

Ne udostojivši više Galvestona nijednim pogledom, izgleda kao da je hteo da se okrene.

Tada popustiše živci revolverašu. Ne smem da ga pustim da ode, odjekivalo je kao čekićem u njegovoj glavi. Moram da ga zadžim! Moram odmah da preduzmem nešto. Odmah sada!

On zalaja kreštavim glasom po prostoriji:

— Potegni, Holideju! — Njegova ruka već polete ka revolveru.

Međutim, njegova maljava ruka zastade kao ukočena na dršci od revolvera.

Šta je to bilo! Oba srebrna revolvera odjednom se stvoriše u njegovim ispruženim rukama. Oba oružja tada poleteše uvis, napraviše tri salta, dodirnuše se po sredini i spustiše se — odbijeni jedan o drugog — u ruke njihovog vlasnika, gde se za trenutak okrenuše oko srednjih prstiju, zatim sevnuše napred, ostavši nepomični, kao da se nisu nikada ni pomerili sa mesta.

A tada kockar podiže ruke prema glavi — šta je to bilo? Koltovi se u saltu okrenuše i snažno vratiše u futrole.

Holidej pomeri unazad kosu sa slepoočnica i premesti pogled od Galvestona na sat, koji je visio na zidu.

— Zar je već prošlo pet sati. Kako vreme brzo prolazi. — Okrete se, otvori potpuno smireno vrata i izađe napolje.

Ljudi na verandi se razmaknuše i pustiše ga da prođe.

Nat Galveston stajao je kao skamenjen i ukočeno gledao u zatvorena vrata. Lice mu je dobilo zelenosivu boju i sada, kada se za stolovima gde su sedeli kauboji začu tih pakostan smeh, odjednom naglo buknu plameno crvenilo na tom bezosećajnom licu.

On okrete glavu — i kauboji zanameše. Brzim koracima požuri revolveraš kroz prostoriju saluna, otvori vrata i izađe na verandu. Kockar je već bio na sredini ulice.

— Potegni, Holideju! — viknu opet. Već je istrkao revolver iz futrole i uperio ga napred.

U jednoj neizrecivo brzom pirueti kockar se okrenu, a njegova oba revolvera bljunuše vatru.

Revolverašu Galvestonu odlete šešir s glave a oružje mu se istrže iz ruke.

Iskrivljenog lica stajao je tu, sa obema rukama ispruženim kao kandže, kao da će da poleti napred. Međutim, bio je nesposoban da učini i najmanji pokret.

Preko, na sredini ulice, stajao je kockar i ledeno miran zameni ispućane metke, novim. Kada je oružje vratio u futrole, nešto se strahovito dogodilo.

Čovek iz Džordžije beše stavio oba revolvera u futrole, ruke su mu visile iznad drške od revolvera: stajao je tako tu uspravan i posmatrao prema Kristal Palasu. Međutim, nije gledao u Galvestona. Gledao je pored njega, preko ravnog krova jednospratne kuće u svetlucavo dubokoplavo popodnevno nebo. — I odjed-

nom se skljojka kao lutka u pozorištu, kojoj su pustili konce.

Ispružen koliko je dug, sa raširenim rukama, ležao je na žutom pesku glavne ulice u Tombstonu.

Bila je to neobično teška slika, koja je delovala opčinjavajuće, kada je čovek, koji je bio strah i trepet, tako nepomično ležao na zemlji.

Slika, koju su stotine, sigurno stotine, bez sumnje već često pretpostavljali da će videti.

Pao je kao gromom pogoden i više se nije pomerio.

Brzi, užurbani koraci su se približavali. Visok čovek, sa širokim ramenima i uskim bedrima, pride. Imao je na glavi crni šešir, čiji vrh nije bio povijen unutra i ispod koga je provirivala gusta smeđa kosa. Imao je košulju od sivog pamučnog platna, kao i crnu somotsku mašnu. Prsluk nije nosio. Kratak crni kaput lepršao je iza njegovih ruku. Ispod kaiša od pantalona, nosio je široki opasač za oružje, napunjen patronama, od debele bivolje kože. U levoj futroli visio je revolver sa produženom cevi i crnom drškom. U desnoj, normalni revolver, kalibra četrdeset pet, takođe sa crnom drškom. Lice mu je bilo tamnoputo, oči dubokoplave, sa dugim trepavicama. Bilo je to izražajno, upadljivo i lepo oblikovano lice.

Ovaj čovek bio je Vajat Erp. Bio je prvi, koji je stigao do Holideja. Kleče pored njega na zemlju, opipa ga i okrete glavu. Njegovo oko pogodi Galvestona, kao metak.

Ovome je drhtala donja vilica. Odjednom je bio svestan, ko je stajao pred njim.

— Ja... nisam pucao, maršale...

kunem se... nisam ni stigao da pucao. Evo, ljudi... oni mogu da posvedoče! Nisam ni jedan jedini metak ispalio!

Vajat Erp prikova ga svojim pogledom. Potom okrenu glavu u stranu i ugleda jednog od ljudi. Bio je to Džimi Felgrab.

Felgrab se trže od Vajatovog pogleda, vrati se kod ostalih i ponovo pogleda čoveka iz Misurija, pri čemu se nakašlja, rekavši:

— Tačno je, maršale, nije stigao da opali nijedan metak. Naravno, hteo je da puca. Izazvao je Doka na revolverski dvoboj. Pojavio se odjedanput i viknuo za Holidejom: — Potegni, Holideju!

Međutim, u tom trenuku bio je pogoden. Tu mu leži šešir. Probušen je a takođe i drška na revolveru mu je razbijena. Dok, ne znam... odjedanput je pao.

Preko se otvoriše vrata Grand hotela i dve žene, blede kao smrt, pojavile se na verandi. Crvenokosa kockarka Laura Higin, zelenih očiju, od kojih je muškom svetu u Tombstonu uvek zastajao dah. Pored nje plavooka mlada Džudi Holidej, sestra čoveka iz Džordžije. Istovremeno stigoše do beživotnog Džo Frdžijančevog tela. Džudi se nagne nad svojim bratom, jedva susdržavajući suze.

Očima, koje su gorele, pogleda kockarka čoveka, kojem je poklonila svoje srce. Zatim Laura hitro okrete glavu.

— Mister Erp, — procedi tiho iz grla. — On je mrtav.

Maršal pogleda u smaragdone lene oči, sa osećajem, kao da ga je neko gvozdenim klještima stegao za

vrat i kao da mu je zastala knedla u grlu.

Iza ugla Pete ulice žurno je dolazio jedan jahač, herkulovski građen čovek, na crnom konju visokih nogu. Na glavi je imao beli šešir sa širokim obodom, crvenu košulju i kratku kožnu jaknu mrke boje, na čijoj je levoj strani blistala velika šerifova zvezda grada Tombstona. U futrolama njegovog opasača za oružje bila su dva teška reволvera, čije su crvene drške, na čudnovat način, bile napred okrenute. Neposredno pred grupom ljudi oko Holidēja, naglo zaustavi konja, tako da se ovaj prope uvis na zadnje noge, i skoči iz sedla. Njegove se oče prilepiše na beživotnu kockarevu priliku, zatim preleteše preko maršalovog lica, okrenuše se i zaustaviše na krivonogoj prilici čoveka iz Luiziane. U tri koraka ogromni Teksašanin se nade na verandi, ispruži munjevito levu ruku napred, dohvati Galvestona i podiže sa verande, kao da je neko dete. Kroz svoje stisnute ogromne bele zube, procedi promuklim glasom:

— Ti si ga ubio!

— Luk! — Bio je to maršal, koji ga je pozvao.

Teksašanin Luk Šort okrete glavu i pogleda maršala. U njegovim očima se vao je bes.

— Šta hoćete, Vajate. Ne sprečavajte me da ovu krastavu žabu spljeskam!

Maršal priđe do uzbuđenog gorostasa, uhvati ga rukom za podlakticu i pogleda ga u oči prekorno.

— Dođite, šerife, moramo da se pobrinemo oko Doka. Taj čovek nije pucao. Nije uspeo da stigne.

Teksašanin nevoljno pusti reволveraša i odjednom progunda: — Naravno, kako bi moglo drugačije i da bude. Jedan takav bednik ne bi mogao to da uradi, da ubije Doka Holidēja. — Gubi mi se s očiju, malecki, inače ću od tebe napraviti drvo za potpalu!

Galveston tada odjednom ožive. Brzo se saže i dohvati oštećeni reволver, podiže takođe i probušeni šešir i izgubi se. Skoči u sedlo, obode svog konja mamuzama u trbuh, tako da životinja poskoči uvis i u divljem skoku pojuri. Odmah zatim nestao je iza ugla Četvrte ulice, bežeći, kao da je đavo bio za njim.

Njih četvoro je ćuteći stajalo pored nepomičnog kockarevog tela, koje je ležalo u pesku.

Niko se s verande nije pomerao.

U tome trenutku začu se klopavanje i tandrkanje, treskanje i tutnjanje, praćeno snažnim udarcima konjskih kopita.

Overland! Dolazio je sa istoka u glavnu ulicu upregnut sa četiri konja. Pošto je stanica bila dalje, čak iza Četvrte ulice, vozač je bio još uvek u punoj brzini, ali primeti da mora da povuče dizgine, jednim glasnim „Haaaaa” i da zaustavi konje. Jer i on je svakako prepoznao Vajata Erpa i Luka Šorta. A pošto se oni ne pomeriše sa mesta, verovatno da su imali nekog osnova za to.

Podiže se sa sedišta, stade na glavčinu od točka i side s kola. Za to vreme, njegov pratilac, skoči s druge strane.

Ogroman oblak prašine podiže se od poštanskih kola ka grupi na ras-

krsnici i za trenutak je obavi. Oba vazača priđoše i kada prepoznaše čoveka na zemlji, ostadoše tu bez reči.

U tom momentu se otvoriše vrata na poštanskim kolima i na njima se pojavi jedna žena. Bila je srednje visine, imala je plavu kosu i lice, koje je sigurno nekada bilo vrlo lepo, s očima, čije podočnjake, beli puder, ipak, nije mogao da sakrije. Na sebi je imala tamnozelenu somotsku haljinu, s belim okovratnikom. Preko ruke nosilo je crveni šal a u desnoj ruci jednu malu korpu.

Kao kakva kraljica siđe iz poštanskih kola i stupi, svojim sjajnim crnim cipelama, na prašnjavu ulicu Tombstona.

Nije bilo nikog u gradu, ko je nije odmah prepoznao. Bila je to Ketī Fišer, koja je, slično kao i Laura Higinis, već dugi niz godina, išla tragom kockara Holideja ali, za razliku od zelenooke žene iz Topeka, imala sreću, da duže vremena živi u blizini Doka Holideja. Tada je on ipak napustio i sa maršalom odjahao na jug.

Keti Fišer, koja je u Dodž Sitiju, u velikom „Dodž Hous” hotelu iznajmila stan na ime misis Holidej, došla je, da bi vratila nazad čoveka, koga je smatrala svojim vlasništvom.

Brzim koracima i podignutom kравјevima haljine prišla je grupi i njene oči susretoše sa maršalovim. Ona zastade, kada u njima ugleda hladan prijem.

— Doban dan, mister Erp, — reče uzdržanim glasom.

A tada ugleda suparnicu! Tridesetogodišnja Keti Fišer nije još nikada videla dvadesetšestogodišnju Lauru Higinis oči u oči. Istina, po-

smatra je češće iz daljine u salunu „Duga grana” za zelenim stolom, gde je žena iz Topeka, svojom briljantnom igron izazivala stvarno divljenje prisutnih. Tada je ona obasula prekorima Doka Holideja, kad ga je videla kako sedi za stolom Laure Higinis.

— Ti si u nju zaljubljen! — doviknula mu je, nakon čega je on čuteći otišao odatle. Nije imala nikakvog dokaza, da je Dok Holidej bio zaljubljen u zelenooku kockarku ali je sa instinktom zrele žene osetila, da je Laura Higinis zaljubljena u Doka Holideja. Iz tog razloga, smrtno je mrzela.

Sada je ugledala, kako stoji pred njom, udaljena četiri jarde.

Međutim, nije osećala mržnju, koju je očekivala u lepim zelenim očima suparnice. Umesto mržnje, u očima Laure Higinis, moglo je samo da se primeti neizrecivo oćajanje.

Keti Fišer skrenu pogled i ugleda mladu, lepu devojkę, koja je stajala pored žene: kakva sličnost! I, pored sve ženske lepote, očevidna sličnost sa Holidejom, nije mogla da se ne primeti.

Ogromna Teksašaninova prilika beše sakrila, do sada, vidik Keti Fišer prema čoveku, koji je ležao na zemlji. Kada se ovaj okrete i pogleda je, primeti ona nepokretno Džordžijanćevo telo.

Užasan krik prelete preko njenih usana, zatim se sjuri napred, kleče dole kraj njega i uhvati obema rukama njegovu ledenu ruku.

— Džon! — Krik se prolomi Ale novom ulicom, tako da ljudima dopre do srži.

Vajat Erp je povuće nazad i po-

diže prijatelja snažnim rukama sa zemlje. Šest i po stopa visok čovek, kao da je odjednom izgubio svu svoju težinu i postao lagan kao pero. Vajat Erp pođe, praćen od Džudi Holidej, niz ulicu.

Ispred šerifove kancelarije stajala su dva mlada pomoćnika. Nekoliko kuća dalje, ljudi behu izašli iz „Palas saluna”. Isto tako pored Vincenta i Baadena, stajalo je više ljudi. Pored njih gurali su se ljudi iz Refertijeve krčme. U uzanoj kući, iza krčme, imao je Edvard Brofi svoju radnju sa Kej Vest cigarama; gojazni čovek, koji je u ratu izgubio nogu, stajao je na ulazu svoje radnje i ukočeno posmatrao maršala. Pored nje bila je Kališerova mešovita trgovina, ispred koje je stajalo više žena i otvorenih usta posmatralo one koji su prolazili.

Na uglu Velmanove zgrade stajalo je više kauboja, koji su upravo zaustavili svoje konje, kako bi posmatrali prozor. Poštanska kola, zaustavljena blizu šerifove kancelarije, izgleda da su dovezla samo Ketu Fišer u grad. Inače crugih putnika nije bilo.

Na drugoj strani, ispred Frederik i Hilsove radnje metalnom robom, koju su u Tombstonu zvali i gvožđarom, stajale su dve žene sa svojom decom, posmatrajući one koji su prolazili, sa užasom. Pored njih se nalazila Arizonska pivara, pred kojom je stajao Toni Lajpir sa svojim susedom Džimijem Adamsom.

Maršal beše tada stigao blizu raskrsnice Šeste ulice do pozorišta „Ptičji kavez”, u čijem hodniku je, pre nepune tri nedelje imao okršaj sa bandom „ljudi sa vešalima”. Ov-

de, pred vratima je Dok Holidej ranio jednim metkom vođu, koji je bežao. I evo, sada su, beživotnog, nje ga samog pronosili tuda.

Kuda je išao maršal? Na severnom kraju Šeste ulice, na uglu Ale nove ulice, tačno prekoputa Velmanove zgrade, bila je velika kuća Soma Vinerija, koju je Dok Holidej kupio pre pet godina. Stajala je prazna. Dok Holidej je mogao da je izda, međutim, velika, još vrlo dobra zgrada stajala je nenaseljena, sa zatvorenim prozorima. Maršal prođe sa svojim teretom uz stepenice na verandi i nogom otvori vrata. Potom nestade u kući.

Džudi Holidej prva dođe k sebi i potrča za maršalom. Ugleda njegovu visoku priliku pozadi u mračnom hodniku, prema svetlosti, koja je dolazila kroz, paučinom pokriven prozor. Vajat Erp otvori staru spavaću sobu, koja je pozadi gledala prema dvorištu i bila najmirnija soba u kući. Tu je još uvek bio krevet, u kojem je Dok Holidej nekoliko puta spavao.

Maršal spusti prijatelja pažljivo u postelju.

Džudi Holidej se nasloni teško dišući na vrata.

— Vajate, Vajate, to ne mogu da shvatim!

Maršal je stao kraj nogu kod kreveta i ukočeno gledao u upalo Džordžijančevo lice, blede kao smrt.

— I, ja takođe, Džudi, — prede promuklo preko njegovih usana.

U kućnom hodniku začuše su koraći.

Laura Higinis dođe, praćena od Ketu Fišer. Zatim dođe Luk Šort.

Oni se pored Džudi proguraše u sobu i ukočenim pogledom su gledali u čoveka na krevetu.

U mračnoj prostoriji vladala je mrtva tišina.

Odjednom se nešto dogodi, tako da se prisutnima učini, kao da će im srce prestati da kuca.

Čovek na krevetu otvori oči. I, tada se naglo uspravi na laktove i pređe pogledom od jednog do drugog. Pogled mu se zaustavi na nezverenom maršalovom licu.

— Šta se desilo?

Vajat dođe k sebi, priđe prijatelju i stade pored njega.

— Ne znam, Dok. Odjednom ste se srušili.

Kockar zatrese glavom.

— Ne mogu da Vas razumem, Vajate. Šta sam ja za ovakav slučaj rekao — ?

Vajat se okrete. — Luk, viski!

Teksašanin polete, otvori naglo vrata na najbližoj krčmi, zgrabi jednu bocu viskija i pojuri opet napolje.

— Šta je sa šerifom? Da nije iznenada poludeo? — reče saluner.

Brzo pronađe jednu čašu i kada kockor popi dva gutljaja, slab osmeh prelete preko njegovog lica.

— To je čudno.

Dve sušičave plavocrvene mrlje gorele su na njegovim obrazima.

Njegova sestra nije još uvek mogla da se odvoji od brata, dok se Ketí Fišer plačući baci preko kreveta na kome je čovek ležao, a Laura Higgins ga pogleda očima, koje su gorele.

Maršal je čuteći stajao sa strane i kao da mu je neko iz srca izvukao reči koje Teksašanin odjednom promrmlja: — Mislím da bi morali da

ga pustimo na miru. Njemu je potreban mir!

— I nega! — prasnu Ketí Fišer.

— Ja ću da ga negujem, — reče Džudi Holidej.

Ketí Fišer pogleda devojkú zabezeknuto.

— Ko ste Vi?

Sestra čoveka iz Džordžije se tada podiže pogleda ženu očima, koje su sevale. U tom trenutku više nije bilo potrebno nikakvo objašnjenje, ko je ona bila.

Ukoliko Ketí Fišer to već nije shvatila, sada je znala.

— Ja sam Džudi Holidej — objasni devojka. — Ja ću da negujem svog brata.

Tu nije imalo više šta da se kaže.

Stanje čoveka iz Džordžije nije bilo dobro. Nije se takođe poboljšalo ni u toku večeri.

Oko devet sati dođe Vajat Erp, sa starim doktorom Vintersom, i Holidej pogleda lekara nepoverljivo.

— Doveo sam doktora Vintersa — reče Vajat — možda će moći da vam pomogne.

— Moći? — pređe krto preko bledih kockarevih usana. — Ne, maršale, neće moći.

Vinters se ipak potrudi oko bolesnika. I kada posle pola sata napusti kuću i srete maršala na verandi, samo reče:

— Nije mu dobro...

Duboko potišten Vajat napusti kuću tek posle jednog sata i susrete Ketí Fišer nekoliko koraka od ugla Velmanove zgrade.

— Žao mi je, mis Fišer, ali moram da vas upitam, kuda ćete?

— Nisam znala, da vas se to tiče,

maršale. Čovek, valjda, može u ovom gradu da ide slobodno kuda želi.

— Sasvim normalno, mis Fišer, međutim, ukoliko imate nameru, da idete kod Doka Holideja, onda bih vas zamolio, da to ne radite.

— Zbog čega? — prosikta žena ljutito.

— Zbog toga, što mu nije dobro. Zbog toga, jer mu je potreban apsolutan mir i ne sme da se ljuti.

— Da se ljuti? Kako ja mogu da ga naljutim? Vi znate dobro da je on moj prijatelj.

— Ako je tako, mis Fišer, onda biste i vi morali da mu bedete takođe prijateljica, što znači, da mu ne želite ništa loše.

— Ja? Da mu želim loše? To je, ipak, nečuveno! Kako možete tako nešto da kažete?

— Mis Fišer, molio bih vas, da se uzdržite od posete Holideju.

— To je da čovek pobesni!

Maršal tada primeti prekoputa, u udubljenju jednih vrata kuće drugu ženu. Mada nije mogao tačno da je prepozna, znao je odmah da je to Laura Higin.

On ostavi Ketu Fišer, prede ulicu, pope se na verandu i pogleda ženu, koja mu, uplašeno, uzvratila pogled.

— Mis Higin, maločas sam rekao Ketu Fišer, da se uzdrži od posete Doku Holideju.

— Znam — reče kockarka tiho.

— I sada to hoćete i meni da kažete. Međutim, nije potrebno. Neću ići tamo, ukoliko me Džudi ne zove.

Vajat siđe sa verande, produži dalje, skrenu u Petu ulicu, kako bi došao do „Ruske kuće”. Nije bilo ni četrdeset koraka do ulaza u ho-

tel, kada odjednom odjeknu pucanj iz puške preko ulice, pogodi Vajata u glavu, koji se zatetura — i tresnu snažno na zemlju. Ostade nekoliko sekundi ošamućen ležeći na zemlji, zatim se podiže. U ušima mu je odjekivao topot konjskih kopita. On se uhvati za glavu i oseti da mu je ruka bila vlažna.

Pogođen sam! Uspravi se na levo koleno, kada začu žurne korake, koji su dolazili sa gornje strane ulice. Izvadi bantlajn specijal iz futrole i zape oroz.

— Stoj!

Kao kroz maglu prepozna ogromnu priliku Teksašanina.

— Vajat! Pakao, šta se dogodilo?

Maršal, koji je još uvek klečao na zemlji, zavrte glavom, zatim izvadi maramicu i pritište je na ranu.

Pored njega ležao je crni šešir, koji je bio probušen i spreda i odstrag.

Luk pomože prijatelju da se podigne i odvede ga do ulaza u hotel, iz koga u tom trenutku izlete crni Sam.

Oba čoveka unesoše maršala u predvorje hotela.

Neli Kešmen, koja baš tada izađe na vrata, koja su vodila prema privatnim prostorijama, sklopi užasnuta ruke, kada ugleda čelo čoveka iz Misurija umazano krvlju.

— Vajate! Za ime božije! Ne!

— Bez uzbuđenja! — opomenu je Teks. — Nije valjda tako strašno!

Ne, i nije bilo tako strašno. Metak je samo okrznuo kožu na glavi i strah i ošamućenost bili su, srećom, mnogo veći, nego stvarna rana.

Rana je brzo očišćena i preko nje stavljen jedan mali flaster.

Još pre nego što je Neli Kešmen stavila flaster, maršal viknu Tek-sašaninu:

— Luk, izvedite mog konja napolje!

— Šta nameravate?

— Brzo! Nemam vremena za gubljenje!

Kada je bilo završeno sa ranom, ustade Vajat brzo, stegnu ruku vlas-pici hotela i reče:

— Hvala mnogo, Neli! — Zatim istrča napolje.

Luk Šort i crnac stajali su po-red osedlanog konja.

Vajat skoči u sedlo.

— Kuda ćete? — upita šerif još jednom.

— Za onim čovekom, koji je pucao na mene.

Pojuri u noć prema jugu.

*

**

Čovek, koji je iz zasede pucao na maršala, mogao je, naravno, da se negde izgubi u gradu. Za to je imao, svakako, dovoljno vremena. Međutim, kako je „Ruska kuća“ bila na južnoj strani Tombstona, bilo je vrlo lako moguće, da se bandit samo ovde negde sakrio, kako bi sačekao maršala, ispalio metak i tada što je moguće brže napustio grad. Ovde je imao tu prednost, da ga tu niko ne vidi i ne čuje, dok bi nasuprot tome bio izložen opasnosti, da ga primeće mnogobrojni svedoci, kada bi bežao kroz Tafnutsku ulicu.

Ovde jedva da ga je neko primetio. Međutim, jedno četvrt milje južno od grada, nalazio se nešto

uvučeno od ulice, iza drveća i šib-lja, posed starog Indijanca Fernan-da, koji se ovde pre mnogo godina nastanio i svoje hleb zarađivao lo-vom. Povremeno, prodavao je nešto od ulovljenog mesa, u gradu, kako bi mogao da kupi, ono što je čoveku najnužnije.

Vajat zastade kod imanja, sjaši s konja i zakuca na vrata.

Tada začu za sobom nekakav šum na vratima male štale, naglo se okrete i zape revolver.

Iz mraka na vratima štale pojavi se prilika nekog čoveka srednje vi-sine.

Vajat prepoznade starog odmah u hodniku.

— Fernando, to sam ja, Vajat Erp.

— Da, verujem da sam prepoznao vašeg konja, maršale. Dobro je da ste opet svratili!

— Na žalost nemam mnogo vre-mena, Fernando. U stvari imam sa-mo jedno pitanje. Da niste možda, za poslednjih pola sata, čuli da je ovuda prošao neki jahač?

— Da i izgleda da mu se prokle-to žurilo! Izgleda kao da je dolazio iz grada.

— Da li ste ga videli?

— Da, slučajno. Stajao sam u štali na prozoru i ugledao sam ga preko na drumu. Bilo je, doduše, prilično mračno. Međutim, i pored toga sam video da je jahao belog konja. Jednog dobrog belog ko-nja...

Belog konja! U maršalovom moz-gu zazvonio je alarm.

Ovde u Arizoni beli konji bili su retekost, kao ovce.

Maršal je poznavao zapravo sa-mo jednog jedinog čoveka, koji je zaista posedovao dobrog belog ko-

nja: Vođu „ljudi sa vešalima“! Depoznati Big Bos tajnog saveza jahao je jednu belu kobilu, koja mora da je bila izvanrednih kvaliteta. O toj životinji maršal je već dosta čuo. Mora da je bila trkač, koja je mogla da se meri sa njegovim ridanom i Džordžijančevim vrancem.

Ako je u to vreme, nekoliko minuta posle prepada u Petoj ulici, ovuda projahao jahač na belom konju, onda tu više nije ni imalo šta da se pita.

To što je saznao, pogodi maršala kao udarac maljem. Mada se od tako nečeg pribojavao, stajao je ipak pred Indijancem kao skamenjen i gledao pored njega u savanu.

— Hvala, Fernando — reče konačno, okrete se i krenu ka svom konju. Umornim pokretima uvuče se u sedlo i vdjaha. Crvenokožac je gledao za njim, dok nije nestao u prerijskoj noći.

Pravac je, prema tome, znao. Čovek koji je pucao na njega, odjahao je na jug.

Na jugu se nalazio takođe i Klantonov ranč!

Međutim, on nije bio pored druma. Pa ipak maršal se potrudi i kada dođe do kaktusovih polja, skrenu prema zapadu, prema ranču.

Bilo je već kasno uveče, kada je stigao.

Vrata od dvorišta bila su, kao uvek, otvorena a iz kuće, sa jednog prozora videla se još žućkasta svetlost, koja je preko verande padala u dvorište.

Kiša počne da pada. Vajat pogleda u nebo i primeti da je bilo prevučeno niskim tamnim oblacima.

Zadnji iznenadni događaji su ga toliko okupirali, da je po prvi put

zaboravio, zbog jahanja, da ne obrati pažnju na okolinu a pre svega da pogleda u nebo.

Kada su u kući čuli udarac kopitom, vrata se otvoriše. Jedan čovek se pojavi u svetlosti lampe na kućnom pragu.

Odjedanput se trže.

— Đavo da ga nosi! Vajat Erp!

— Bio je to glas Džeri Klantona, jednog od Ajk Klantonovih nećaka.

— Da li je rančer kod kuće?

— Ne, nije tu.

Gore se pojavi jedna žena na vratima, Ajkova mati.

— Maršal? — upita i izađe na polje na verandu.

Vajat dodirnu ivicu šešira. — Dobro veče, misis Klanton, tražim Ajka.

— Nije na ranču.

— Je li već davno odsutan?

— Da, otišao je posle podne.

— Sam?

— Mislim, da je jedan od ljudi s njim. Firpo Lonagan.

— I, vi ne znate, kuda je odjahao?

— Ja mislim, gore na salaš.

Uvek na salaš. Uvek isti odgovor. Vajat dodirnu ivicu šešira, izvini se što je smetao i okrete svog konja.

Da li je đavo u sve to umešan da Ajk Klanton nikada nije kod kuće, ili je to bilo sasvim razumljivo što je tako? Da li je on bio taj, koji je jahao belog konja? Čovek, koji je maločas opet u Tombstonu pucao na njega?

Po stoti put postavljao je čovek iz Misurija sebi ovo pitanje. I po stoti put nije znao pravi odgovor na njega.

Najgore u svemu tome bila je činjenica, da se on intimno nadao i

želeo da Ajk Klanton ipak nije vođa bande „Ljudi sa vešalima“. Međutim, zar je zaista moglo da bude toliko slučajnosti? Uvek, kada je vođa bande bio u okolini, Ajk Klanton nije bio na ranču, osim onog dana, kada je Luk Šort u toku noći posetio ranč. Ali, ko je mogao da tvrdi, da Ajk Klanton nije baš tada legao u krevet, kako bi predstavljao čoveka, koji mirno spava?

Maršal napusti ranč, jašući kroz kišu, koja je sipila, prema Overlandovom putu ka jugu. Desno i levo nalazila su se kaktusova polja, koja su oivičavala uzani izbrazdani put.

Kada je čovek iz Misurija prešao možda svojih tri četvrt milje, skrenu na jednu stazu u kaktusovim poljima, koju je samo on poznavao, prema jugu i napravi jedan veliki polukrug, koji ga je odveo ka zapadnoj strani Klantonovog ranča.

Lagano je jahao preko vlažne zemlje istočnim pravcem, opet u susret ranču.

Kada ga je potpuno obišao, izbi ponovo na put, koji je vodio ka kaktusovim poljima — i pronađe u vlažnoj peskovitoj zemlji samo trag sopstvenog konja.

Bilo je kasno noću, kada je ponovo izašao na Overlandov put.

Kada je premišljao, da li da krene dalje prema jugu ili nazad za Tombston, dopre do njegovih ušiju klopavanje nekih prerijjskih kola sa ceradom.

Kola su dolazila putem od Bisbija.

Vajat im krenu u susret.

Ljuljajući se i cvileći, stenjući i tandrkajući, dolazila je teška za-

prega, koju su vukla dva snažna konja.

Gore na vozarevom sedištu nije bilo nikoga. Vozar je čučao iza naslona, zaštićen ceradom od kiše.

Provirivali su mu kroz otvor na ceradi samo glava i ruke. Bio je to neki bradati čovek, sa mekim iskrzanim šeširrom na glavi.

Maršal zaustavi svog konja i dođirnu obod svog šešira u znak pozdrava.

Stari takođe zaustavi svoje konje.

— Odvratno vreme — reče.

— Da, nije prijatno — reče čovek iz Misurija, kome kiša nije smetala.

— Hteo sam već da budem u Tombstonu, ali, vlažna zemlja otežavala mi je put sve više i više.

Odjednom se stari naže malo više napred, razmaknu ceradu i reče, gurnuvši šešir sa čela:

— Hej, vide li moje stare oči dobro? Vajat Erp! Proklestvo, to je susret! Ja sam Džoe Timerman iz Nogalesa.

Vajat se raspita kod trgovca, da li je video jahača na belom konju.

Stari odmah potvrdi glavom.

— Da, video sam ga! Jahao je udaljen malo od puta, tamo prema planinama. Poverovao sam prvo da vidim duha, kada sam ugledao belog konja. Prilično mu se žurilo.

— Koliko je vremena od tada prošlo?

— Hm, to je teško reći. Mislim, moglo bi da bude otprilike sat i po. Dakle, ne duže.

Čovek na belom konju imao je, prema tome, sat i po prednosti. Jahao je prema Plavim planinama.

Vajat se oprostio od starog i odjahao dalje. Zbog čega je bandit iz-

begavao drum? Da nije možda na taj način misli o da će izbeći da ga ljudi ne primete? U tom slučaju morao bi mnogo više da bude udaljen od druma.

Verovatno je računao s tim da ga u mraku i bez toga neće moći niko da prepozna.

Zar mu nije bilo jasno, da će ga beli konj odati?

Bila su to čudnovata razmišljanja.

Vajat nije mogao da shvati, da čovek, kod koga je inače bila tako dobro razvijena umešnost i prepređenost, moć rasuđivanja i oštroumnost, može da dozvoli da se izloži opasnosti putem svog konja. Međutim, zar se nije često dešavalo, da se vrlo sposobni i rafinirani lupeži, odaju nekom beznačajnom sitnicom, koju su prevideli.

Maršal je pokušavao uvek da pretpostavi da je bandit zaista Ajk Klanton. Kuda je sada krenuo?

Maršal je već odavno ostavio za sobom zemlju koja je pripadala Klantonovom ranču. Ako je jahač na belcu odjahao u tom pravcu, onda mora da je samo dotakao Klantonove pašnjake.

Međutim, šta je tražio u Plavim planinama?

Maršal odlučio da skrene s puta, kako bi potražio jahačev trag u savani.

Prilično se udaljio od puta, ali nije pronašao nikakav trag. Poče da ga nagrizi sumnja, da ga možda nije stari slagao. Ne iz razloga što bi možda imao nečeg zajedničkog sa jahačem, već zbog toga što je možda pripadao ljudima, koji su bili protiv čuvara zakona, kada je on u Nogalesu otkrio jedno gnezdo „ljudi sa vešalima“.

Nebo je još uvek bilo puno oblaka, i kiša je sipila nad prerijom.

Kada se oblaci za trenutak otvorili, ukaza se na uzanom prostoru svetlost zvezda nad zemljom. I tu odmah pored maršala, na tlu mogao je da se primeti trag! Vajat sjaše s konja i pregleda ga, što je moguće bolje. Oblaci se brzo navukoše i počeo još jača kiša.

Pred njim se video trag. Poznao ga je tačno. Kao pod konac vodio je prema jugu, stvarno prema Plavim planinama.

Kada je počelo da sviće, po treći put izgubi tragove. Ponovo ih pronađe i ustanovi da su se kretali jugoistočno duž podnožja planine.

Bilo je opasno slepo slediti jedan takav trag po danu, pre svega, zato što je vodio u nepregledne predele.

Čovek, koji je jahao pred njim, mogao je svuda da se sakrije. Desno i levo počelo je da se pojavljuje žbunje tekarike i na mesto kula od kaktusa, počele su da se pojavljuju ogromne stene, što je bio čest slučaj u podnožjima ovih planina.

Maršal odlučio da se drži malo dalje, po strani strmo uzdignutih planina, koje su se dizale iz ravnice, kako se ne bi isložio opasnosti da po drugi put bude pogođen.

Kada je konačno svanulo, pretraži on sa durbinom — sa jedne uzvišice — predeo ispred planina.

Tada otkri jednu uzanu, crnu traku, koja se protezala prema jugoistoku. Tragovi!

Vajat se sada stalno držao na određenom odstojanju, od njih. vadeći povremeno durbin iz džepa. Razvlačio ga, uveravao se da se još nalazi na tragu.

Možda je moglo da bude oko sedam sati, kad ugleda kako sa jugozapada prilaze dva jahača.

On ih je mogao izbeći, da je svog konja malo brže poterao. Međutim, to nije hteo da učini, pošto to, ni u kom slučaju, ne bi ostavilo dobar utisak na njih, jer su možda bili vrlo nepoverljivi i radoznali.

Vajat je naprotiv, jahao sasvim lagano, tako da ih je posle kraćeg vremena mogao da prepozna.

Bili su to Indijanci!

Maršal zaustavi svog konja, osloni se obema rukama na jabuku od sedla i sačeka, dok se dva Indijanca ne približiše.

Na njegovo neopisivo iznenađenje primeti, da su svoja lica pre-mazali drečavom bojom. Svako od njih držao je pušku u ruci a u futrolama nosili, su revolvere, kao što su to radili beli ljudi.

Vajat ih sačeka i pogleda obojicu neustrašivo. Jedan od njih tada podiže ruku i zakrešta:

— Kuda će beli čovek?

Vajat pažljivo oslušnu zvuk tog glasa.

Da li je to bio glas jednog Indijanca? U njemu nije bilo nikakvog grlenog izgovora! Izgovor je bio tako jasan i razumljiv, kao iz ustiju nekog belog čoveka!

Maršal pogleda pažljivije — i ustanovi, na njegovo bezgranično zaprepašćenje, da je to bio beli čovek, koji se samo maskirao i pre-farbao. Posle kraćeg ispitivanja, čovek iz Misurija je znao, da je i drugi bio takođe beli čovek.

Zbog čega ova maskarada? Šta su dvojica nameravala? Zbog čega su se prurušili u Apače? Lica su im bila isto onako nacrtana, kao što su

to činili Meskalerosi, kada su kretali ratničkim stazama.

Vajat nije imao nameru, da se duže zadržava s tom dvojicom.

— Na putu sam prema granici. — Dodirnu obod šešira i htede da krene.

Tada jedan od dvojice promrm-lja: — Slušaj, beli čoveče, nama je potreban novac i...

Veliki revolver se odjednom stvori u maršalovoj ruci.

Klik! Oroz je bio zapet.

— Imate tačno pet sekundi vremena da razmislite, da li želite novac ili metak — odbrusi im oštro maršal.

— Beli čovek će se kajati zbog toga — progunda prurušeni Indijanc. — Mi...

— Ne trudite se. Odmah sam vas prepoznao. Vi ste bele skitnice, koje su se iz ko zna kakvih nepoštenih razloga maskirale. Brzo, okrenite se i gubite se! I gledajte da se na prvom potoku dobro umijete, pre nego što vas šerif ne zgrabi.

— Šta priča beli čovek tu — mislio je jedan od njih da će moći i dalje da se pretvara.

— Rekao sam: pet sekundi! Jedan, dva...

Obojica obodoše konje mamuzama i odjuriše. Kada su se udaljili možda dvadeset i pet jardi, podiže jedan pušku.

Vajat Erp, međutim, beše već odavno izvukao svoju vinčesterku iz korica, povukao zatvarač i jedan metak zazvižda preko savane i odnese jednom od njih visoki šešir, zajedno sa belim perom na glavi.

Veštački skalp, kao perika, odlete zajedno s njim, otkrivši kratku plavu kosu.

To je bilo dovoljno dvojici bandita.

Đavo bi ga znao, u koju svrhu su se ta dvojica preobukla. Tu i tamo čulo se o banditima, koji su tako maskirani vršili prepade na male farme ili usamljene jahače, kako bi zatim hvatali maglu. Na račun sirotih Indijanaca, vukli su se pokrajinom, pljačkajući i harajući, a često i ubijajući. Na žalost, maršal nije imao vremena, da se još gnjavi i sa ovim ološem. Oko devet sati izgubi tragove. Tražio ih je vrlo dugo, dok nije verovao da ih je pronašao. Oni su sada vodili u jugoistočnom pravcu.

Pred njim se ukaza jedno poljsko dobro.

Bila je to jedna mala živinarska farma. Vajat uđe unutra i doznade od jednog starog čoveka, da je jedan jahač na belom konju prošao pored farme ka zapadu.

— Ukoliko se ne varam — reče sedokosi čovek — on je jahao u pravcu Nakoa.

Nako? Zar se on već toliko udaljio od puta za Bisbi?

Vajat odjaha dalje. Još pre podne ugleda grad, u kojem je do sada rasturio najveće gnezdo „ljudi sa vešalima“.

Osećajući se veoma nelagodno, jahao je glavnom ulicom i pred šerifovom kancelarijom skliznuo iz sedla i baci dizgine preko prečage. Kada se stepenicama pope na verandu, pogleda za sobom još jednom prema ulici. Koso prekoputa nalazio se „Vreli čošak“ Gordona Vinčela. Sa druge strane nalazila se Met Heningsova kockarska jazbina; ime „čoveka sa vešalima“ stajalo je još uvek iznad jazbine, čoveka koga je maršal likvidirao.

Desno, odmah pored šerifove kancelarije bio je salun Džoa Fabersa „Kod zardale potkovice“, one odvratne krčme, u kojoj se borio sa Heningsom i Ken Hitonom. I ovaj saluner je takođe pripadao „ljudi-ma sa vešalima“ i u velikom okršaju, pao je tada kao žrtva.

Sa jednim neobičnim, mučnim stanjem u stomaku, pođe maršal ka šerifovoj kancelariji.

Pokuca na vrata i otvori ih.

Unutra ispred jednog ormara, stajao je čovek razvijenih ramena, koji samo kratko okrete glavu i na maršalov pozdrav površno odgovori.

Bio je tamnog lica, sa očima boje ćilibara. Bilo je to lepo oblikovano lice, ozbiljnog izgleda, na kojem maršal još nikada nije video osmeh.

Kes Larkin, šerif u Nakou, zatvori ormar i okrete se. Imao je sivu pamučnu košulju, prsluk bez rukava, na koji je na levoj strani prikacio veliku zoezdu. S desne strane njegovog pojasa za oružje virio je iz mrke kožne futrole jedan revolver, kalibra četrdeset i pet. Nosio je uske pantalone, preko sara čizama sa visokom potpeticom. Šerif izgleda nije bio ni najmanje iznenađen, što se maršal ovde tako iznenada pojavio. Vajat se nije baš sa velikom radošću sećao svojevremenih događaja. Ravnodušni, stojički, uvek nešto odsutni predstavnik zakona iz Nakoa, nije mu, doduše, svoju pomoć otkazao, ali isto je tako nije ni nudio, kao što bi to, u stvari, bila njegova dužnost. Pa ipak, pojavio se u poslednjem trenutku, kada se Vajat borio u dvorištu Džesija Hamonda.

— Vajat Erp je tu. Ol rajt, biće lep dan — reče malo zajedljivo.

Vajat dodirnu obod svog šešira i pogleda izražajno šerifovo lice.

— Odmah idem, Larkine, ne uzbuđujte se.

Larkin podiže obe ruke. — Ko se uzbuđuje. — Zatim se spusti iza svog pisaćeg stola i pokaza jednim, ne baš tako prijateljskim pokretom, na jednu klupicu, koja je tu napred stajala. — Sedite, maršale! Vi ćete imati sigurno jedno duže izlaganje.

Vajat ga obavesti kratko šta se dogodilo, a Larkin u međuvremenu uze jednu poludugačku cigaru iz jedne kutije, koja je stajala na njegovom pisaćem stolu.

— Takođe jednu?

Maršal zavrte glavom. On bi rado popužio jednu cigaru, ali od ovog drskog momka nije hteo da primi. Odluči da odmah napolju kupi nekoliko.

— Da li poznajete bilo koga, ko ima jednog belog konja?

Larkin zatrese glavom.

— Ne, takvog jednog idiota, hvala bogu, ne poznajem.

— Mora li to da bude idiot?

Šerif, koji se nije toliko brinuo što ima pred sobom jednog, ne baš tako nevažnog posetioca, preturajući po nekakvom izveštaju, iznenada podiže glavu.

— Možda ne? Momak, koji jaši jednog belog konja, ne može ipak da bude normalan. Takvog jednog konja čovek očisti ujutro, a u jeda-naest sati je opet prljav. Pored toga, u našem kraju ovde, ne odgo-vara.

Vajat je bio malo raspoložen, da o tome raspravlja.

— Vi, dakle, ne poznajete nikog? — reče, dižući se.

Larkin isto tako ustade i poka-za maršalu da ostane i dalje da se-di. — Ne budite toliko nemirni, Vajate. Vi ste meni oduzeli mir. Ta-mo imam još kafe. Već ćete ga na-mirisati.

Čovek iz Misurija nije bio ni najmanje rarspoložen da od tog mr-zovoljnog čoveka primi ni šoljicu kafe. Ali, nije imao kud.

Larkin je imao čak i tacnu. Bila je čak i čista. On usu i gurnu je prema Vajatu. To što je malo pro-suo, nije ništa uzbuđivalo čove-ka debelih nerava.

— Živel! — reče. — Viski bi mi bio draži ali, ukoliko se dobro sećam, vi ne pijete.

Vajat zavrte glavom. Popi neko-liko gutljaja i potom se diže.

U tom trenutku vrata se naglo otvoriše i jedan mali čovek, širo-kih ramena ulete unutra.

— Šerife! Morate odmah... — Kada ugleda maršala, naglo preki-de. — Vajat Erp! Hej, to je nešto! Vajat Erp je opet u gradu! — On se okrete i htede da krene napolje. Međutim, Larkin se stvori iza nje-ga i preseče mu put, zgrabi ga za rame i povuče ga snažno nazad.

— Jesi li možda poludeo, Dži-mi, hej?

Momak pogleda šerifa zbunje-no.

— Ne, šerife, zbog čega? —

— Šta ti je, čoveče?

— Pa, dozvolite, Vajat Erp je u gradu. Moram to ipak da kažem momcima!

Tada Larkin zagrme: — Šta si tražio ovde, glupače?

— Ah, da, pravilno — priseti se čovek — morate da dođete kod Lu-

kasa, tamo je tuča. Ona dva Šilinger razbiče tamo sav inventar. Vi ih znate, ona dva meleza!

— Dobro, gubi se! — progundā Larkin i dohvati šešir. — Vidite, maršale, radnja kod mene cveta takođe. — Nakon toga se izgubi.

Vajat vide da je prešao ulicu i nestao u jednoj sporednoj ulici. Izađe iz kancelarije i preko verande produži pored krčme „Kod zardale potkovice”.

Nije u stvari imao nameru da uđe u krčmu. Međutim, ovde dole na granici već su postavili vrata, koja se guranjem otvaraju i koja se na drugim mestima upotrebljavaju tek od meseca maja. Kada se jedno krilo otvorilo, uspeo je da vidi pored šanka jednog čoveka, koga baš ovde nije očekivao. Bio je to revolveraš Nat Galveston.

Vajat gurnu jedno krilo od vrata i uđe u krčmu.

Brzim pogledom primeti da je krčma bila prazna, osim trojice, koji su stajali pored šanka. Dvojica, koji su stajala pored Galvestona, nisu ostavljali bogzna kakav utisak.

Jednome je maršal video samo profil. Daleko uvučeno zabačeno čelo izvirivalo je ispod šešira i prelazilo u isturen, odvratan kukast nos. Usta su mu bila velika i gruba a brada zaturena.

Tog čoveka maršal video samo i sigurno je da bi ga i kroz pedeset godina, između hiljadu drugih ljudi, prepoznao. Ovakav gavranov profil jedan Vajat Erp ne zaboravlja nikada. Bilo je to lice drumskog razbojnika Varena Fiskea iz Bisbija. Do sada maršal još nije znao, da je Varen Fisk sa Fiskijima, koji su živeli ovde u Nakou, bio

u srodstvu i da je u stvari i vodio poreklo odavde.

Čovek pored Fiskea bio je srednje visine, širokih ramena, zdepast, imao je ogromnu glavu, koja kao da je bila nasadena na trup, i uši, koje su klempavo visile i bile tamnocrvene. Lice mu je bilo takođe crveno i delovalo razvučeno. Nos mu je bio suviše kratak a usta, za ovako široku glavu, smešno mala. Brada mu je bila rascepana po sredini, široka i isturena, i na neki način, izgledala brutalno. Ispod gustih obrva bile su hitre zlobne oči, koje su nemirno letele tamo-amo. Čovek je svoju desnu ruku stavio na šank, ruku, na kojoj su tri prsta nedostajala. Desna mu je počivala na dršci jednog singl ekšn revolvera kalibra trideset osam. I ovog čoveka dobro je poznavao maršal. Način njegovog doterivanja sa drečecom kariranom košuljom, marom žute, limunove boje, napred natučenim šeširom i širokim pantalonama, koje su landarale i koje je zavukao u teške čizme. Da, i ovog čoveka bi takođe prepoznao među hiljadama, još posle mnogo godina. Bio je niko drugi do brzi revolveraš Daniel Bjuik iz Santa Fea. Bolje poznat pod imenom Duč Bjuik. Bio je sin holandskog iseljenika, koji se pre četvrt veka naselio u barakama na istočnoj strani velikog Santa Fea. Ovaj Duč Bjuik bio je naročito opasan čovek, koji se pojavljivao svuda tamo, gde je otpočinjao kakav lopovluk. Videti njega zajedno sa Varenom Fiskeom, bilo je više nego obeshrabrujuće.

Sada se otvoriše vrata od hodnika i jedan čovek uđe u prostoriju. Bio je mali, vrlo mršav, sa licem, na kojem je štrčao šiljati nos i oči-

ma, koje su imale mutnu, zelenkastu boju grožđa. Između njegovih žutih zuba virila je vrlo kratka lula, koja je bila ugašena. Nosio je do kolena visoke, pocepane čizme, odeo, koje je bilo svo iskrpljeno i landaralo oko njegovog mršavog tela. Napred, za pojasom od pantalona, bio je zadenut jedan revolver Smit and Veson, kalibra četrdeset i četiri.

*
.

Ovog čoveka maršal nije poznavao. Bio je to teksaški pružni radnik Džek Milroj. Pre dve godine je, prilikom polaganja pragova, u svađi udario predradnika jednom gvozdenom polugom i pobeo na konju upravnika logora. Posle jednog, gotovo avanturističkog bekstva, pošlo mu je za rukom da pobegne u Meksiko. Odatle se pre mesec dana prebacio preko granice ovde kod Nakoa.

Tada se iza Vajata naglo otvoriše jedna strana krilnih vrata i jedan visoki mladić, svojih sedamnaest ili osamnaest godina, uđe u krčmu. Ramena su mu bila opuštena, ruke je nabio duboko u džepove, u uglu ustiju je držao pikavac od cigare, a šešir, zabačen na potiljak. Klataći se prođe pored maršala prema šanku.

Galveston, Duč Bjuik, Varen Fiske i Džek Milroj gledali su u maršala, kao u nekog duha. Milroj je, takođe poznavao čoveka iz Misurija, mada samo prema slikama iz novina. — Strah, koji ga odjednom obuze, bio je očigledan.

Kada je mladić ušao, to je dopri-

neo da se skitnice oslobode ukočenosti, koja ih je zahvatila.

— Helo, Klej — doviknu mu Duč Bjuik — lepo je što si došao. Mi smo se baš skupili, da bi proslavili smrt jednog poznatog čoveka.

Momak zastade nasred krčme.

— Dan smrti, prokletstvo, pa ko je lipsao?

Duč Bjuik uputi maršalu jedan jednak pogled i zakrešta: — Tek će da crkne.

— Ne razumem — progundā Klej i priđe šanku. Ljutito tresnu pesnicom po šanku obloženog limom. — Hej, gde je stara opajdara!

Helen Faber, sestra „čoveka sa vešalima“ Džoe Fabera, koji je takođe tada, prilikom čišćenja od strane Vajata Erpa, bio uhapšen, jer je bio član bande „ljudi sa vešalima“, raširi zavesu od nanizanih perli i uđe u šank. Ona se beše vremenom raširila, kao palačinka od heljde: lice joj je postalo sunderasto i ruke debele i masne. Sigurno da nije bila zdrava. Na izrezu haljine videla joj se ogromna guka na vratu.

Kako se, za kratko vreme, žena odvratno promenila.

— Hej, ne galami toliko! Nemoj da prevrneš pivo, Klej, šta ti je. Ja ću ti... Naglo prekide. Pogled joj je pao na čoveka pored vrata. — Vajat Erp! — otrže joj se. — Ne, to ne može biti istina!

Varen Fiske zabrunda: — Ipak, Helen, istina je, moraš da se pomiriš s tim.

Svežanj ključeva skliznu ženi iz ruku i pade na šank obložen limom.

— De, smiri se — reče Duč Bjuik. — Uvek ima starih poznanika, koji se vraćaju. Ovoga puta je to upravo, Vajat Erp. Takođe si i ti

pozvana na posmrtnu daću, Helena!

Galveston nije do sada ni reč progovorio. Netremice je posmatrao maršala. A, mali Milroj krenu prema vratima, kroz koja je ušao u krčmu.

Taman, kada je pružio ruke prema dršci na vratima, Bjuik mu doviknu:

— Hej, kuda ćeš Džek, ostani tu! Ili, možda ne želiš da budeš na posmrtnoj daći?

— Posmortnoj daći? — promuća patuljasti čovek. — Ja ne znam baš, Duč, to nije za mene, ja sam više za žive stvari.

— Hahahaha, mogu da mislim — zagrme Fiske. — Na primer za mlade devojkice. Mogao bih da ti nešto dobro predložim. Preko u „Vrelom čošku“ stanuje od pre dve nedelje jedna devojkica, koja je „dobra“. Vatrene ženske. Svake večeri igra kod Heningsa, uz pratnju drndanjem Semi Bezenbruka. Zasta, Džek, devojkica je vrlo sočno pečenje!

Međutim, Džeku Milroju nije bilo do „vrlo sočnog pečenja“. Tamo kod vrata, stajao je najstrašniji nosilac zvezde na čitavom zapadu. Kada je njega video, prošla mu je volja za najsočnijim pečenjima svih godišta!

Vajat je merio bandite nezainteresovano. Krenu lagano i stade za čelo šanka.

Imao je sada desno od sebe Galvestona, pored njega Duč Bjuika, zatim Varena Fiskija i na kraju visokog Kleja Perkinsa.

Mali Milroj je još uvek stajao kod vrata prema dvorištu.

Fiske progundā: — Hodi ovamo, Milroj, ne stidi se! Onda, kada si

dograbio gvozdenu štanglu, nisi se takođe stideo!

Malecki postade siv kao pepeo. Polako i sa kolenima, koja su drhtala, ode do kraja šanka i stade sa spuštenom glavom.

Vajat je merio redom lica gavranskog izgleda. Zatim pogleda Helenu Faber.

Ova se odmah okrete i izjuri napolje.

Za trenutak bilo je tiho u krčmi, a zatim skitnica zaurlaše i skoro se zaceniše od smeha.

Samo ne i mali Milroj; njemu nije bilo do smeha.

Perkins izgleda da je već popio nešto u nekoj drugoj krčmi. Odvoji se od šanka i pogleda oštro maršala. Bio je jedan od onih momaka, koji su, kad nešto malo popiju, sposobni na sve.

— Šta, to je maršal Erp?

— Da — reče Fiske — zar ti se ne dopada?

Momak podiže ramena.

— Ne znam. Drugačije sam zamišljao Vajata Erpa.

— Kako to?

— Ne mogu da kažem. U svakom slučaju, rekao sam Dženiju Selersu, da ću da izgazim Vajata Erpa.

Fiske se glasno nasmeja. — Ti prokleta pseto, usudi se da ga takneš, pa ćeš ga upoznati.

— Ovoga tu? Ovu bezazlenu ovcu?

— Budi oprezan — opomenu ga takođe i Duč Bjuik. Ali, u glasu čoveka iz Santa Fea osećao se podsmeh. — On je opasan!

Perkins pođe lagano napred i stade na dve jarde ispred maršala.

— Hej, da li je istina to što momci govore, da si zaista Vajat Erp?

Vajat pogleda pored njega, držeći Fiskea oštro na oku.

— Da, tačno je.

— Prokletstvo! Onda ću da zaradim dvadeset dolara, što sam se kladio sa Dženijem. Nećeš mi verovati ali, kladio sam se da ću te oboriti. Samo sa dva udarca.

— Hajde, probaj.

— Misliš? — reče momak i odjednom istrže desnu ruku iz džepa i zamahnu snažno napred, ali promaši, jer se maršal munjevito saže.

Od siline sopstvenog zamaha, momak polete ka podu.

Prodoran smeh njegovih kompanjona dovede ga do besa. On skoči i polete iznova na čoveka iz Misurija, ali ovoga puta maršal ga dočeka ispruženom levicom i pogodi u vrh brade, tako da ga odmah oboriri.

On polete unazad, pade između stolova i ispruži se koliko je dug na podu.

— Helo, taj spava — reče Duč Bjuik ljutito, okrete se i dohvati svoju čašu.

— Posmrtna gozba počinje dobro — zakrešta Fiske.

— Zaveži njušku! — izdera se Bjuik na njega. — Šta on može, kada je malo više popio. Samo kukavica može da udari nekog, ko je pijan.

Maršal se pravio da nije čuo ovu uvredu, okrete se od šanka i krenu prema vratima.

Tada mali Milroj trže ruku prema svom revolveru, izvadi oružje i — čovek iz Misurija se u poslednjem trenutku okrenu. U njegovoj desnoj ruci odjeknu revolver sa kratkom cevi. Metak snažno pogodi utvoru i raznese mu kosti na desnoj ruci.

Milroj se zatetura unazad, bled kao kreda, isto kao i zid koji je bio iza njega i priustie levu ruku na desnu nadlanicu. Odjednom se začu ludački krik iz njegovog grla. Posrnu dva koraka napred, udari o šank, zaljulja se unazad i potom sruši na jedan sto, na kojem je stajala jedna boca, dohvati je i baci prema ogledalu više šanka, koje se trenutno raspršte u hiljadu parčica.

Tri skitnice šu stajale skamenjenih lica pored šanka. Galveston nije puštao maršala iz očiju.

Fiske, kojem je šešir skoro stajao na nosu, stezao je svojim rošim, krejavim sekutićima, donju usnicu.

Duč Bjuik izgledao je ukočen kao spomenik.

Vajat Erp priđe Milroju, zgrabi ga za rame i privuče k sebi. U trenutku, kada je malecki podigao bocu, odjednom se seti da mu je to lice bilo poznato.

Zatim se takođe seti gde ga je video i kako se zove.

— Džek Milroj, vi ste uhapšeni!

Vajat, koji je sada stajao desno od šanka, držao je na oku Duč Bjuika i — odmah pored njega — Varena Fiskea.

Nata Galvestona nije više mogao da vidi. Ali, zbog toga primeti u jednom komadu razbijenog ogledala, kako revolveraš iz Luiziane odjednom dohvati revolver i, iskezivši se, uperi ga u njega.

Dva snažna pucnja odjeknuše prostorijom.

Oba su dolazila sa ulaza.

Nataniel Vudrov Galveston, pogođen u glavu sruši se, napred prema šanku i tresnu snažno na pod.

Iza oblaka od baruta na ulazu se

pojavi prilika Kesa Larkina. Tvrđog lica stajao je šerif, držeći još uvek kolt u ruci.

Vajat, koji je u stvari okrenuo leđa Galvestonu, ali ni jednog trenutka nije bio iznenađen od strane revolveraša, stajao je takođe tu sa revolverom u ruci i posmatrao zapanjeno Larkina.

— Prilično ste brzo, u poslednjem trenutku, došli na jednu drugu sahranu, šerife — reče Duč Bjuik zlurado.

Larkin pođe napred i učini, kao da hoće da prođe pored čoveka iz Santa Fea, ali iznenada, spoljašnjim delom ruke, raspali mu sa strane jedan šamar, koji Bjuika pogodi posred lica.

— Za tvoju posmrtnu daću još ću stići, Duč. Gubi se!

Bandit razvuče lice i protrlja nos. — Hej, ovi ljudi ovde u Nakou nemaju baš tako lepe manire. Čovek mora stvarno da pronađe neko drugo mesto, kako bi se odmorio. Hajde, Varenu, sa ovim narodom nemamo ničeg zajedničkog! — On baci jedan jedini cent na šank i krenu sa Varenom Fiskeom ka izlazu.

— Trenutak, Fiske! — viknu šerif banditu ptičije glave. — Ukoliko te još jedanput vidim ovde u Nakou, letiš u zatvor, je li jasno?

Drumski razbojnik dodirnu obod svog šešira.

— Ol rajt, šerife. Do viđenja! — Cereći se pođe za Bjuikom prema vratima.

Larkin se naže nad čovekom, koga je ubio i okrenu ga na leđa. Kada se uveri da je mrtav, odmah se podiže i krenu prema Milroju.

— Šta je sa tobom, usranko? Ko si ti?

Vajat, kome se bezobzirno pona-

šanje oštrog šerifa, nije baš tako dopadalo, rece:

— To je Džek Milroj.

— Milroj? — Šerif gurnu šešir sa čela i zgrabi patuljka jednim munjevitim pokretom za maramu na vratu. — Hej, nisi li ti Džek, sa gvozdenom šipkom? Hodi ovamo, mladiću! Za tebe imam jedno lepo mesto u mom kavezu. Sutra ujutru visićeš na drvetu!

— Trenutak, šerife. — Vajat gurnu ruku između Larkina i Milroja. — Tog čoveka sam ja uhvatio i hoću da ga predam vama prema propisima.

— Zbog čega se trudite. Popijte rađe nešto za vaš rođendan. Pre jednog minuta imali ste lepu šansu, da upoznate večna lovišta. — On zgrabi Milroja za okovratnik i odvuče ga odatle.

Vajat pođe za njima.

Oko Milrojevog hapšenja bio je sastavljen uredan protokol. Isto tako i oko smrti revolveraša Nataniela Vudrov Galvestona, koji je ovde u malom graničnom gradu Nakou našao smrt od oružja, koje mu je pomoglo da stekne slavu: od revolvera. Njegova sudbonosna strast, da ubije nekog slavnog strelca, došla mu je samom glavom.

Pošto je maršal stavio svoj potpis na izveštaj, oprostio se i napustio kancelariju. Ode do svog konja, uhvati se levom rukom za jabuku od sedla, stavi čizmu u uzengiju — i u trenutku, kada je hteo da se popne, seti se da je hteo da kupi nekoliko cigara.

Pređe preko ulice i ode do majke Džonson u pansion za izdavanje, gde je prilikom prvog boravka u Nakou, već nabavio nekoliko prilično dobrih cigara.

Niska trpezarija mirisala je na kupus i lošu kafu. Vlasnica se dovuče do njega, sklonivši jedan žutobeli pramen kose sa lica, žmirajući prema gostu.

— Veliki bože! — Ona skrsti ruke. — Vi ste Vajat Erp. Za ime božije! Nećak Mata Heningsa stoji kod mene za šankom, a, zatim su tu i dva lupeža: Bjuik i Fiske...

— Hteo sam samo nekoliko cigara.

— Ah, uzmite radije negde na drugom mestu, mister Erp.

U tom trenutku pojavi se pred čovekom iz Misurija jedan čovek, koji je zapanjujuće ličio na sopstvenika bara Edija Planeta. On pogleda pakosno maršala i potom progundā:

— Tako, vukovi su opet tu. Biće veselije u našem gradu.

Vajat nije obraćao pažnju na njega, već pogleda ženu.

— Mogu li da dobijem svoje cigare?

Odjednom počē da jauče i kviči nekakav stari automat za muziku sa pesmom Arizone, malo melodično, iz svog poderanog drvenog sanduka.

Kroz strahovitu dreku muzičkog sanduka čovek iz Misurija nije čuo, kako se za njim otvoriše vrata na jednoj sporednoj prostoriji.

Duč Bjuik se pojavi. On zastade zabezeknut, vrati se nazad, pozva Fiskea i zatim se obojica baciše na maršala s leđa.

I ovoga puta čoveka iz Misurija nije izneverilo upozorenje koje je osećao u grudima.

U poslednjoj sekundi čovek iz Misurija se baci u stranu i Fiske ga promaši.

Bjuik se sudari s njim.

Munjevito brzo zadade mu maršal strahoviti udarac desnom rukom, kojim odbaci Bjuika. Fiske se beše podigao i istrkao nož ispod pojasa.

Udarac nogom odbaci ga unazad, tako da tresnu na muzički aparat.

Teški muzički sanduk počē da se klati tamo-amo.

Tada se ponovo stvori Bjuik. Polete na maršala jednim levim krošēom, koga ovaj odbi, podigavši desnu ruku, da bi trenutno levicom pogodio protivnika u vrh brade. Strahoviti udarac ošamuti čoveka iz Santa Fea toliko, da se on otkotrlja prema prozoru.

Fiske je čučao na podu.

Vajat istrže revolver.

Fiske se stenjući podiže.

Vajat ga zgrabi za okovratnik, izvuče mu revolver iz futrole i gurnu za svoj pojas. Zatim krenu prema Bjuiku.

Ovaj je bio još uvek grogi, međutim, poletē rukom ka revolveru.

Vajat je bio brži, udarivši ga ivicom šake iza potiljka, izvuče mu oružje iz kožne futrole i baci ispod muzičkog automata.

— Pođi sa mnom, burazeru, šerif će se radovati.

Planeta je, kao opčinjen, posmatrao munjevitu borbu i kada dohvati revolver, Vajat zastade i samo ga pogleda.

— Radije to ostavi, mladiću. Danas je jedan čovek već obrao bostan, jer je potezao revolver.

Planeta prostenja: — Da, već sam to čuo. Vi ste ubili Nata Galvestona.

Vajat se okrete i gurnu obe skitnice napolje na verandu.

Les Lakrin taman naiđe teškim koracima preko ulice.

— Aha, naši prijatelji. Već sam i mislio da će oni biti kod mene najkasnije do užine. Hajde, podite sa mnom. — On ih preuze i odvuče preko ulice u svoju „radnju”.

Vajat beše odlučio da ne sačeka, da se sastavi još jedan izveštaj, od strane nevešte ruke, bezobzirnog šerifa. Uvuče se u sedlo svog ridana, okrete konja i odjaha glavnom ulicom, prema kovaču Beriju Armstrongu. Kovač nije bio kod kuće. Ali, momak koji je bio zaposlen, kujući potkovice, okrete se mrzovoljno.

Nalazio je svuda na odbijanje, u čitavom gradu.

Vajat odjaha dole ka Vestendstritu, gde se na desnoj strani nalazila mala crkva, gde je svojevremeno upoznao sumornog velečasnog Dradžerta.

Uvede svog konja u dvorište i pokuca na vrata.

Dradžert, se lično pojavi na vratima i od straha pritište ruke na srce i trenutno izgubi svu boju sa lica.

— Maršal Erp! Šta tražite opet ovde u gradu. Za ime božije! Šta se dogodilo?

Vajat odmahnu.

— Ništa, velečasn, imam samo jedno pitanje. Tražim čoveka koji jaši jednu belu kobilu.

— Belu kobilu? Ne poznajem nikoga, ko ima belu kobilu, maršale. Ne znam, šta opet hoćete. Uvek, kada ste vi u gradu, neki đavo se dogodi. Čuo sam pucjavu i bojao sam se najgoreg. Međutim, bilo je još gore nego što sam se plašio... Vajat Erp! Za ime božije! Bio bih srećan,

ukoliko biste napustili moje dvorište.

Vajat mahnu rukom, dohvati dizgine svog rideg konja i izvede ga na ulicu.

Preko se nalazilo groblje, na kojem je svojevremeno sreo Ajka Klantona. Proveo konja kroz uzanu utabanu stazu u poprečnu ulicu u kojoj je bio pansion za izdavanje Pavela Katikova.

I prošli put je hteo uvek da ide dalje. Pa i tada je ipak ostao. I, isplatilo se.

Kasno popodne odvede on svog konja iz Paralelne ulice u dvorište hotela „Arizona”.

Eni Marlou je bila zauzeta u kuhinji spremanjem večere, grdeći jednu od devojaka, koja je razbila jedan poslužavnik za meso, pogleda, kao začarana, napolje.

— Vajat Erp! — otrže joj se.

Potom spusti pribor, so kojim je do tada radila, da padne, otrča do kuhinjskih vrata i pojavi se u dvorištu.

— Mister Erp, hoćete kod mene?

— Da, mis Marlou, hteo sam da pitam, mogu li da dobijem jednu sobu.

— Jednu sobu? — Ona obrisala zbunjeno ruke o kecelju, setivši se odjednom, da je ovaj čovek tada, ipak, bio dobar prema njoj. — Pa, naravno da možete. Hoćete li opet vašu staru sobu?

Vajat podiže ramena i klimnu glavom.

— Što se mene tiče, može.

Predade konjušaru svog konja, uze vinčesterku iz korica i pođe za ženom na gornji sprat kuće.

Ona otvori vrata njegove sobe i tada mu odjednom pruži ruku.

— Izvinite, mister Erp, bila sam tako neuredna, kada sam Vas odjednom primetila, tako uzbuđena. Morate da razumete, ovde u Nankou...

Maršal odmahnu. Dok je stavljao svoj šešir na čiviluk na zidu, provlačeći desnom rukom kroz gustu crnomrku kosu i vadio cigaru, upita, kao uzgred:

— Da li poznajete ovde, bilo koga, ko ima jednu belu kobilu?

Žena klimnu glavom. — Belu kobilu. Da, mislim da Holioke ima jednu belu kobilu. To jest, mislim, ali ne znam sigurno. To je jedan konj svetle boje.

— Holioke, dole u Linkolnovoj ulici?

— Da. — Žena odjednom pritište levu ruku na usne. — Za ime božije, sada sigurno nisam nešto dobro rekla. To nisam smela nikako da kažem. Holiokeovi i tako ne govore dobro o meni.

— Ne brinite se, mis Marlou, neću vas valjda odati.

Kada je pao mrak, napusti čovek iz Misurija hotelsku sobu i jednim zaobilaznim putem potraži Holiokeovu kolsku kovačnicu.

Dvorište je bilo mračno. Kiša, koja je jutros prestala da pada, po podne je opet načinila duboke brazde u peskovitoj zemlji. Svetluca nje malobrojnih zvezda između oblaka, ogledalo se u lokvama vode.

Vrata se tada otvoriše na kućici i jedan čovek, koji je taman prebaci vao naramenice, kako bi ih zakopčao spreda, stade zbunjeno. Imao je svetlu košulju i crni mekani šešir.

— Ko je to? — upita, pri čemu se oseti trag straha u njegovom glasu.

— Vajat Erp.

— Vajat... Erp?!

Maršal mu priđe. — Da, mister Holioke, nešto bih vas pitao.

— Ja nisam Džek Holioke, — progunda čovek.

— Ne, ali ste njegov brat.

— Otkuda to znate?

— Znam, zar nije dovoljno? Imam nešto da vas pitam, mister Holioke.

— Da me pitate? To mi nije baš milo, maršale. Već sam čuo da ste u gradu. Ali, šta hoćete od mene. Moja je savest čista.

— Rado bih pogledao belu kobilu, koja stoji u vašoj štali.

— Belu kobilu? — Stari se prodorno nasmeja. — Možda želite da kupite mrcinu?

— Možda, Moram da je vidim.

— Pođite sa mnom.

Podiže rezu i povuče vrata, koja su škripala.

Vajat, koji je stajao iza njega, začu kako on uze jedan fenjer sa zida, a onda pade svetlost šibice u uski prostor u štali.

Još nije ni primeo plamičak šibice na fitilj petroleumske lampe, kada maršal, u jednom od tri boksa, ugleda jednog belog konja.

Bio je to beli pegavi konj sa ugnutim krstima i mršavim sapima. Rep mu je bio još samo jedan patrijak, koji je izgledao kao da su ga paco vi oglodali.

Ova životinja bila je sigurno starija od dvadeset i pet godina!

Pored nje stajao je u boksu još jedan dorat kratkih nogu — treći boks bio je prazan.

Interesovanje ljubitelja bele kobile brzo se ugasilo.

Vajat se okrete.

Holioke se šuplje nasmeja.

— Nije za vas, ova raga, hej?

— Ne, na žalost...

Obilaznim putem vrati se u hotel.

Pažljiva sopstvenica hotela spremila mu je hladnu večeru sa šunkom, sirom i mlekom na malom stolu.

Vajat priđe prozoru i pogleda na ulicu.

Tamo dole ležao je Nako, tih i sanjiv, čudno je delovao u tami.

Pa ipak nije spavao.

I onda, kada je dolazio, delovao je miroljubivo, a ipak je čovek iz Misurija ovde očistio najveće uporište bandita, kojeg je tajni savez „ljudi sa vešalima” imao do sada skupljenog na jednom mestu.

Maršal pogleda preko ravnih krovova niskih kuća, i ugleda u daljini svetlo blještanje peska u savani.

Tamo pozadi bio je Meksiko.

A tamo, negde u daljini, nalazio se Martini, ono meksikansko banditsko gnezdo u kojem se takođe sreo sa „ljudima sa vešalima” i imao jedan veliki okršaj.

Vajat je imao čudnovat osećaj, da bi se oslobodio velike brige, kada bi ova dva grada odjedanput nestala...

Sledećeg jutra rano se probudi, obrija i umi. Kada se obuče i siđe dole, pođe mu u hodniku En Marlou u susret.

— Kafu ili čaj?

— Sve mi je jedno, ono što je gotovo.

— Dakle, čaj.

Ona ga odvede, za već postavljeni sto, kraj prozora.

Vajat ugleda za susednim stolom jednog starijeg krupnog čoveka, koji je imao na desnom obrazu jednu ogromnu plavocrnu bradavicu, kako mljackajući ubacuje u prevelika usta, džinovsku porciju jaja i slanine.

Kada ga ugleda reče prodornim glasom iz basa:

— Hej, da niste vi Vajat Erp?

Maršal klimnu glavom i okrete se svom doručku.

Gost je trpao u sebe brda jaja i slanine, posrka glasno i vrlo neukusno tri šolje čaja, a zatim se obrisa čistim belim stolnjakom po masnim ustima.

— Tako, a sada jednu sa pojasom preko stomaka, za dragog Ovena.

Sa uživanjem zapali jedan tom-pus.

Pustivši plavi dim kroz nos, reče:

— Između ostalog, ja sam Oven Derik, junior. Knjige na veliko. Prvoklasna dela. Šekspir i... Međutim, to Vam ne može ništa da kaže. Imam takođe nešto i o banditima u svom koferu. Ukoliko Vas interesuje. Šta sam hteo još da kažem — pogledajte malo u šerifovu kancelariju. U protekloj noći tamo se nešto dogodilo. Dobrog Larkina su oko dvanaest sati pozvali na neki ranč, a tada je u kavezu napvraljen lom.

Posle jedne minute maršal je bio u kancelariji.

Sve je bilo ispreturano, papiri divlje pobacani po sobi, ormari sa oružjem razbijeni a sve ćelije su bile prazne.

Holandanin Bjuik, Varen Fiske i takođe patuljasti Džek Milroj su uhvatili maglu.

Iz dvorišta se čula besna svađa dva čoveka.

Maršal pride poluotvorenim vratima i ugleda oba pomoćnika pored bunara, kako se svađaju ko će da ide za Larkinom.

— Hej, vas dvojica, nadajmo se, da ćete se uskoro složiti!

Momci se naglo okrenuše.

— Maršal!

— Prokletstvo —

— Ko će da jaši, dakle? — upita maršal oštro.

— Ja!

— Ja!

Čulo se kao iz jednih ustiju.

Izvedoše svoje konje i poleteše, kao da im je sam đavo za petama.

Maršal plati svoj račun u hotelu „Arizona“, oprostio se od mis Marlou, osedla svog riđeg konja i napusti grad.

Bilo je rano ujutro kada je maršal sa jedne uzvišice bacio pogled na grad.

Tu je ležao mali Nako, tih i miroljubiv, kao da se ispod njegovih krovova ne može ništa loše dogoditi. Pa ipak, izgleda da je imao nekakvu magičnu snagu da okuplja bandite u sebi. I juče je, u jednoj od njegovih krčmi, jedan revolveraš izgubio život.

Međutim, mrtvi revolveraš nije zasluživao da se o njemu dalje razmišlja. Bio je jedan od onih bića, koje bolje da nisu ni došla na ovaj svet. Možda je i morao čovek, koji je tako bezosećajno delovao, koji je nosio šerifsku zvezdu u ovom gradu, da bude tako tvrd i bezobziran. Bilo je malo gradova u ovoj zemlji, u kojima su se zločinci, uvek otpočetka, okupljali u tako velikom broju.

Nako je već postao Tombston u malom.

Čovek iz Misurija okrete se u sedlu, podiže dizgine i odjaha. Duboko je u svojim grudima osećao, da ovaj grad sigurno ne gleda poslednji put.

Put do Bisbija nije bio dug. Maršal je imao nameru da odatle odjaši nazad u Tombston. Potajno ga je terala briga za svojim prijateljem da krene kući.

Svojoj kući? Da li je Tombston bio njegova kuća?

Ne, njegov zavičaj nalazi se gore u Kanzasu, u lepom gradu Dodž Situdju, u kojem je dugo godina bio šerif i koje je isto tako, do pre pet godina, bio izvikani grad, kao i vreli Tombston. Gvozdenom četkom očistio je Vajat Erp grad u Kanzasu. Od tada je tamo vladao mir. Samo to mu je omogućilo da se tako dugo zadrži van kuće. Pri tome je znao da se pod rukovodstvom vernog Bata Mastersona čitav niz odličnih pomoćnika starao za održavanje reda, a kada njihov šef, maršal Erp, nije bio prisutan.

Imao je otprilike da jaši do Bisbija još jednu i po milju, kada još izdaleka ugleda, levo od puta, kako leže jedna prevrnuti kola.

Točkovi kola bili su okrenuti prema putu, a sanduk od kola bio je otvoren prema preriji.

Maršal instinktivno napravi jedan polukrug oko prevrnutih kola, tako da je mogao da pogleda u otvorena kola.

Tada odjednom ugleda ljudsku ruku, kako viri iznad ivice kola. Skliznu iz sedla, izvadi kolt iz futrole i prišunja se prevrnutim kolima, vo-

deći računa da bude dobro zaklonjen.

Ukoliko je bliže prilazio, utoliko je bilo jasnije stenjanje čoveka. Priđe bliže i vide šta se dogodilo. Uklješten pod kolima, između rude u prednjeg dela sanduka, ležao je čovek.

Čovek iz Misurija gurnu oružje odmah u futrolu, podupre se svom snagom ispod sanduka i podiže kola.

Pred njim na zemlji ležao je čovek svojih pedesetak godina, sede kose i licem, koje je bilo obliveno krvlju.

Čovek iz Misurija ga opipa. Ustani da je, osim toga što je bio samo malo ogreben po licu i imao nekoliko čvoruga na glavi, bio nepovređen, podiže ga i nasloini na pod od kola.

— Šta se dogodilo, mister?

Prilično je potrajalo, dok unesrećeni čovek nije progovorio. Ono što je maršal čuo bilo je neverovatno.

Čovek ga je obavestio da je u toku noći bio na putu za Nako i ovde, na licu mesta bio napadnut od dva jahača, koji su ga brutalno pretukli i opljačkali. Kada je hteo da se pridigne, ponovo su ga oborili na zemlju i izudarali jednim bičem od bivolje kože. Potom su ispregli konje, prevrnuli kola i to tako, da je prednji deo kola ostao da leži na telu unesrećenog čoveka. On nije bio u stanju da odgurne sa sebe teška pretrijska kola ili da se izvuče ispod njih. Iz zadnjeg rata imao je jednu ukočenu nogu, tako da su mu muke bile još teže.

Dva drumska razbojnika uzela su sa sobom i kolski fenjer, kojeg je čovek imao na kolima.

Na maršala je ostavilo najveći utisak, prilikom ovog objašnjenja, to što su dva bandita — prema opisu napadnutog čoveka — nosili sive maramel!

Sive marame preko lica!

Čovek reče, stenjući, naslonjen na kola:

— Uzeli su mi moje konje sa sobom i sve što sam vozio na kolima. Međutim, srećan sam, da nisu pored mojih kola postavili vešala. Bili su to „ljudi sa vešalima“, mogao bih u sve na svetu da se zakunem. Lice jednog od njih sam već jednom video, prilikom prepada „ljudi sa vešalima“ na šerifovu kuću u Bisbiju...

O toj stvari maršal još ništa nije znao. Kada je posle pola sata sedeo u kancelariji šerifa Noela u Bisbiju, saznao je, da je pre tri meseca jedna banda od šest ljudi izvršila prepad noću na šerifovu kancelariju, kako bi oslobodila jednog zatvorenika. Ljudi su imali na licima sive marame i nisu međusobno ni reči govorili. Pošlo im je za rukom da oslobode zatvorenika i da umaknu. Prilikom prepada šerif je bio opasno ranjen, ali je na sreću dobro preboleo ranu. A stari Džilbert Endrju, koji je stajao odmah pored jedne zgrade do kancelarije na prozoru, uspeo je da prepozna lice jednog od bandita, kada mu je ispred kućnih šerifovih vrata, za trenutak spala marama sa lica. Mesečeva svetlost obasjala je to lice i Endrju ga je dobro zapamtio.

Bilo je to lice Varena Fiskea!

Novo otkriće bilo je udarac za maršala. To ga je nateralo da krene za tragovima dvojice begunaca. Sada, pošto je znao da pripadaju

bandi „ljudima sa vešalima“, za nje-
ga nije bilo izbora. Morao je da kre-
ne za njima. Tek mnogo kasnije je
saznao da je i Nat Galveston bio,
od strane Holandanina Bjuika, za-
vrbovan za bandu. Međutim, nije bio
ni pun dan član bande, a smrt ga
je zatekla.

Bilo je opasno biti „čovjek sa veša-
lima“.

Maršalu je bio potreban jedan
dan, kako bi utvrdio da su dva ban-
dita odjahali severoistočno u prav-
cu Nek Nila. U malom nekadašnjem
škotskom naselju je saznao, da je
Duč Bjuik ovde bio i produžio da-
lje prema Apaču. Ovaj Apač bio je
jedno odvratno gnezdo, koje je još
do pre nepunih deset godina bilo
naselje Indijanaca. Vajat je u jednom
luku prošao pored njega, pošto je
tamo poznao ljude, koje sada nije
hteo da sretne. Ipa Apača, u jednoj
stanici za razmenu konja, je saznao,
da su ona dvojica tu bila. Imali su
jedan dan i po prednosti pred njim.
Odatle se pružao trag bandita gore
prema Rodeu, gradu direktno na
granici između Arizone i Nju Mek-
sika, zatim dalje gore kroz nekada
ozloglašenu dolinu Simon. Trag je
dodirivao severozapadnu ivicu preri-
je Džila, krećući se duž reke Džila,
gore na severozapad.

Maršal ustanovi da se oba bandita
nisu ovde baš tako loše snalazila.
Izbegli su grad Džila i izašli u do-
lini Mogolan planina opet na reku
Džila, zatim sledeći tok reke kroz
planinu, do jednog nemačkog naselja
sa neobičnim imenom Meršaum.
Odatle su morali dna produže pre-
ko visoravni Siera la Luera, dalje
u preriju Sent Augustina, gde se na-
lazio grad Magdalena, još samo mo-

žda tridesetak milja udaljeni od do-
line reke Rio Grande.

Maršal nije sledio tragove tako
budno, jer je još kod Mogolan pla-
nina, bio čvrsto ubeđen, da su ban-
diti išli u pravcu Rio Granda. Bilo
je, dakle, nepotrebno tražiti njiho-
ve tragove ovde na visoravni ili čak
u pustarama prerije Sent Augustina.

Bilo je bleštavo jutro, kada je čo-
vek iz Misurija primetio u daljini
široki srebrnasti rečni tok svetluca-
ve reke Rio Grande.

Tog popodneva primeti, kako se
pred njim pojavljuju kuće Sokoroa.

Pošto je dan bio topao, odmori se
u visokoj travi, na jedno milju i po
od grada, sačekavši veče.

Kada je pao mrak, pope se pono-
vo u sedlo i odjaha prema gradu.

Bio je to grad sa tipičnim kuća-
ma od drveta, kakve su se sretale i
u drugim gradovima na zapadu. Me-
đutim, bilo je i malih zgradica od
okrečene ćeramide, kao što je to
bio običaj u Meksiku.

Mada je država Nju Meksiko bila
okružena starim saveznom državama
Arizonom i Teksasom, još uvek je
zadržala dosta svoga iz vremena ka-
da su u njoj živeli samo ljudi sa ju-
ga. Pa i sama imena gradova i nji-
hovah žitelja, još uvek su ukazivali
na ono vreme, koje je već odavno
prošlo.

Maršal potraži jedan mali pansion
za izdavanje, koji se nalazio odmah
levo na ulazu u grad i uze jednu
skromnu sobu prema dvorištu.

Svog konja predade jednom razro-
kom momku, koji mu se predstavi
kao konjušar pansiona.

Pošto se uverio da mu je konj do-
bro zbrinut, ode u svoju sobu i kada
baci pogled na malecni umivaonik,

izađe napolje u hodnik i primeti na kuhinjskim vratima jednu devojk. Imala je zanosno lepe duboke crne oči koje su ga gledale zabezegnuto. Nosila je belu bluzu i crvenu suknju, a preko toga jednu belu kecelju, dok joj je crna kosa prekrivala čelo malim pramenovima i spuštala se u dugim uvojcima niz vrat do ramena. Kada se nasmeja, ukaza se dvostruki red biserno-sjajnih ravnih zuba.

— Ja sam Lolita.

Maršal dodirnu obod svog šešira. — Ol rajt, mis Lolita, onda odmah imam jedno pitanje: — Zar nemate veću posudu za umivanje?

— Santa Maria, hoćete da se perete?

Izgleda da je bila retkost u lepom Sokorou, da čovek, koji stigne posle napornog jahanja, još može da ima poročnu nameru, da se temeljno opere.

Lolita mu namignu, nestade u kuhinji i odmah se vrati sa nešto većom posudom.

Maršal zavrte glavom.

— No, no, mis, mislim na pravi drveni šafolj, u kome čovek može sav lepo da se opere.

— Mister, — reče ona šaputavim glasom, — ukoliko mi date jedan srebrni dolar, onda ću Vam odati jednu od najvećih tajni.

— Zao mi je mis, nisam toliko bogat, da bih mogao sve Vaše tajne da plaćam dolarima.

— Htela sam samo da Vam kažem, da misis Blubeker ima jednu kadu. — Zatim poče da se kikoce.

— Doduše je ludo, ali je tako. Ona ima jednu pravu kadu.

— U redu, i šta ja imam od toga, ako ona ima kadu?

— Hm, mislim, mogli bi da se u njoj okupate, ukoliko po svaku cenu želite da se ukvasite.

Maršal zavrte glavom. — Slušajte, mis, ja Vas ne razumem...

Tada mu ona dade znak malim prstom i povuče ga za sobom. Otvori jedna mala vrata, koja su vodila u susedno imanje, a odmah zatim Vajjat ugleda jednu dogradnju, uz jednu vrlo elegantnu kuću, čija su vrata bila nezaključana. Devojka uvede maršala u svetli hodnik, koji je bio popločan čistim kamenim pločicama i otvori prva vrata na levoj strani.

Na njegovo zaprepašćenje maršal se nađe u jednoj čisto okrećenoj prostoriji u kojoj je stajala jedna velika lepa kada, kakve inače čovek može samo da sretne u dobrim hotelima po većim gradovima.

— Pogledajte, tamo je kada, — reče Lolita šapatom, — i ako budete dobri, onda ću Vam doneti vrele vode i možete ovde da se okupate.

— Ali, to ipak ne ide, mis. Šta će misis Blubeker na to da kaže?

— Ona neće uopšte ni znati ništa. Nećemo je ni pitati.

— Ne, ne, to ne ide. — Maršal htjede da se okrene.

Devojka ga tada povuče za ruku.

— Ostanite, mister. — A tada, na zaprepašćenje čoveka iz Misurija, reče: — Vi mi se dopadate.

Gvozdeni čovek iz Misurija pocrveneo je kao nekakav mladić.

Devojka priđe blizu njega i prošaputa:

— Vi ste maločas pitali gazdu za dva čoveka.

Maršal se pomeri jedan korak unazad. Ona je, dakle, čula.

— Da, čula sam tačno, kako ste pitali gazdu za ona dva čoveka. Gazda Vam je objasnio, da ih nije video. Međutim, ukoliko se okupate, mister, onda ću Vam odati, da ih je ipak video?

Maršal načuli uši.

— Naravno, da ću se okupati. Međutim, ne znam hoće li misis Blubeker biti saglasna s tim.

— Za to ću se ja već pobrinuti.

Tada dohvati brzo za ruku i privuče k sebi tu vitku, gipku devojkicu.

— Tako, Lolita, a sada ćete mi ispričati, ono što Vaš gazda nije hteo da mi ispriča.

Devojka ga obavesti šapatom, da je dva čoveka, za koja se on raspitivao, videla pre dva dana. Bili su ovde u krčmi za šankom i dosta popili.

Čovek iz Misurija posmatrao je Lolitu sa puno sumnje, pošto nije smatrao isključenim, da je ona celu priču izmislila, kako bi ga odobrovoljila.

Najverovatnije je bilo da se ona odrekla svojih srebrnih dolara. Međutim, nije bio svestan toga, da se njega nije odrekla.

Njegovu sumnju rasprši Lolita, sa svojim vatrenim očima, kada mu reče: — Jedan od njih je Duč Bjuik.

Maršal je imao muke da sakrije zaprepašćenje.

Znači, ovde su zaista bila obojica nitkova.

Šta je moglo da bude sa Milrojem, jer je i on, zajedno s njima, pobeo iz zatvora u Nakou.

Tek mnogo nedelja kasnije saznao je čovek iz Misurija, da je Milroj krenuo u drugom pravcu. Odmah iz Nakoa odjahao je zapadnim pravcem ka Nogalesu — ali je bio te

sreće, da je pao u ruke šerifu Larkinu.

To jest, na izlazu iz grada Velopointa, pucao je na Larkina, međutim, ovaj ga je sa dva metka ubio.

Čovek iz Misurija bi i bez toga, u svakom slučaju krenuo za dvojicom zločinaca, jer su ljudi kao Duč Bjuik i Varen Fiske, bili tri puta opasniji nego mali Milroj, koji je samo iz očajanja tako postupao, pošto je gore na željeznici ubio pred radnika.

Od trenutka kada je saznao da Bjuik i Varen pripadaju „sivolikim“, maršal se zakleo da će ih po svaku cenu naći.

Ljudi kao što su Bjuik i Fiske moraju da budu uhvaćeni, pre nego što im pođe za rukom, da se priključe bilo kojoj većoj grupi „sivolikih“. Jer ova dva opasna zlikovca su bila u stanju, da za kratko vreme učine mnoga nedela. Činjenica da su pripadali tajnom savezu, nije maršalu dala mira. Morao je, pre svega, da uhvati Bjuika, a takođe i ovog Fiskea, pre no što se stave u vezu sa nekom grupom velike tajne organizacije.

Sumnja maršalova da je Holanđanin Bjuik mogao da odjaši prema dalekom Santa Feu, izgleda da se sve više i više potvrđivala. Pravac, kojeg su dva zločinca uzela, već odavno je vodio tačno prema severu.

A gore, na severu, nalazio se Santa Fe!

Vajat odlučio, da dvojicu što je moguće brže sledi, kako bi ih sprečio da stignu do grada. Jer, ukoliko bi oni prvi stigli u Santa Fe, onda bi opasnost od njih bila snogo veća. Santa Fe je bio grad hiljadu mogućnosti. Nigde na Zapadu nije bilo

takvog grada, kao što je bio ovaj: pun sjaja i pun tame. Istovremeno bio je najsjajniji i najopasniji grad, najljepši, najveći i najnesređeniji grad od svih gradova na Zapadu.

Čovek iz Misurija je odlučio, da se u svakom slučaju okupa i da nekoliko sati odspava; kako bi odmah nastavio gonjenje. Morao je da skрати njihovu veliku prednost.

Verovatno da je Loliti pošlo za rukom, da ubedi misis Blubeker, da se stranac bezuslovno mora okupati. On je bio čovek iz vlasti, koji je morao da ostane ovde neprimećen i verovatno da obavi važne poslove u gradu.

Misis Blubeker je bila s tim saglasna i tako je mogao da se okupa. Lolita donese zajedno sa misis Blubeker, koja je mogla da ima pedesetak godina, vrele i hladne vode u velikim drvenim šafoljima, koje potom izručije u kadu, dok voda nije dobila svoju određenu temperaturu.

Vajat se dobro okupa u ovako neočekivanom komforu i kada je posle pola sata izašao iz kupatila, osećao se kao nov čovek. Obuče čist donji veš a takođe i čistu košulju.

Potom je nešto malo večerao i otišao u svoju sobu. Međutim, kada je mislio da će moći da se na miru odmori nekoliko sati, prevario se u računu. Uskoro neko zakuca na vrata, i Lolita, vatrenih očiju, ovoga puta u šuštavoj prozirnoj haljini, sa velikim cvetom u kosi, pojavi se na vratima.

— Helo, mister, ja sam tu.

— Pa, šta hoćete? — upita on bespomoćno.

— Nagradu za kupanje, — odgovori ona brzo.

Maršal je morao glasno da se nasmeje.

— Vi mora da ste jedna divna cvečka...

U tom trenutku u hodniku se začu zaglušujuća dreka. Gostioničar i njegova žena dotrčaše, otvoriše vrata, ošamariše devojkicu i obasuše gostogrđnjom, da je njeno „gostoprinstvo“ hteo da na jedan ovako sraman način zloupotrebi. Nije ništa pomoglo to što je čovek iz Misurija objašnjavao, da on nije imao nikakvu nameru da provede ovde nekakav čas posvećen ljubavnom uživanju sa lepom Lolitom — dvoje gostioničara nisu mogli da se obuzdaju u svom uzbuđenju. Bili su toliko glasni, da maršal odluči, brže bolje da se spakuje, osedla konja i odjaši odatle.

I tako se nešto može dogoditi jednom čuvaru zakona, koji se kreće stazama dalekog Zapada.

Razdvajalo ga je još preko sto milja od Santa Fea.

Maršal provede ostatak noći napulju, u plastu sena jedne stanice za zamenu konja, i rano zorom odjaha dalje i tako tog dana pređe dobar komad puta. Kada je uveče stigao u grad Lanora, koji se nalazio nešto po strani od reke, uveri se da se dvojici bandita prilično približio.

Na ulici upita jednu ženu gde se nalazi šerifova kancelarija i ona ga uputi u jednu sporednu ulicu, gde se pozadi u dvorištu jedne drvare, nalazila stara kućica od čerpića, koja je iznad vrata, skoro smešno delujući, imala firmu: šerifova kancelarija. Maršal kucnu na vrata i otvori ih.

Za ogromnim pisaćim stolom seдео je sićušan mali čovek, sa glavom

koja je bila gola kao ogledalo. Njegov crveni vrh nosa bio je ukrašen naočarima sa zlatnim okvirom. Ispod gornje usnice visilo je nekoliko tužnih čuperaka, koji su verovatno trebali da predstavljaju brkove. Bio je vrlo uredno odeven, nosio je belu košulju, mrku somotsku mašnu, crni prsluk bolero i jedan ogroman opasac sa mecima, na kojem su se nalazile revolverске futrole. Od levog ramena, prema desnom kuku opasao je još jedan uprtač, koji je bio takođe ispunjen mecima, tako da je malom šerifu davao izgled pravog ratnika. Bio je nagnut iznad jednih novina, koje je pri svetlosti dve kerozinske lampe, marljivo studirao. Držao je glavu tako nisko, kao da se bojao da će slova da mu pobegnu. Verovatno da je čuvar zakona u Lanori bio dosta kratkovidan.

Kada je stranac ušao, on ne pogleda, već zašišta:

— Trenutak, moram još najvažniji pasus da pročitam do kraja. — To i uradi i to tako, da je i čovek iz Misurija svaku reč mogao da razume.

„...došao do strašnog saznanja, da se ovde ne radi samo o pojedinim članovima ozloglašene bande, već najverovatnije o jednom jakom ogranku te bande, koja se, dakle, proširila čak do naše teritorije. Ovo saznanje je utoliko uznemiravajuće, jer ukazuje na to, da se zločinačka banda, uprkos teških udaraca, koje joj je zadao poznati maršal Vajat Erp, ni u kom slučaju ne oseća pobeđenom, već naprotiv, izgleda da svoje težište iz Arizone, prebacuje ovamo kod nas, u Nju Meksiko.

Stanovništvo se naročito upozorava, da se čuva čoveka, koji se zove

Kad Malinen i verovatno je jedan od opasnijih predstavnika bande „ljudi sa vešalima”. Nije potrebno na to ukazivati, da je banda jedna akutna opasnost za celu zemlju. Iz tog razloga poziva se stanovništvo, da preduzme odgovarajuće protivmere. Ko prepozna nekog „čoveka sa vešalima”, treba da ga prijavi u jednu od tri šerifove kancelarije u Santa Feu. Na svakog stranca treba gledati sa najvećim nepoverenjem. Svakom može da bude „čovek sa vešalima. Odjednom ti se nađe pred tobom u tvojoj sobi...” Šerif naglo prekide, proguta pljuvačku, podiže glavu i pogleda čoveka iz Misurija razrogačenim očima. Vrh jabučice na njegovom dugom vratu zaigrao je nervozno gore-dole.

„...odjednom nađe ti se pred tobom u tvojoj sobi...”, — promuca, naglo ustade i stavi svoje ruke na drške oba revolvera, koje je nosio u futrolama.

— Ko ste vi?

— Moje ime je Erp.

— Šta hoćete?

— Želeo bih da dobijem od Vas jedno obaveštenje, šerife.

— Ja ne delim nikakva objašnjenja. Napustite kancelariju.

Vajat zatrese glavom, okrete se i pođe ka vratima. Odjednom šerif raširi usta i prosikta:

— Hej, čekajte, kako se zovete?

— Maršal, koji se beše već uhvatio za kvaku, reče preko ramena: — Erp.

Mali šerif odjednom polete oko ogromnog pisaćeg stola, uhvati maršala za ruku i povuče ga ka svetlosti dve kerozinske lampe.

— Erp, — promuca, dok je išao oko visokog čoveka, kao oko nekog

spomenika. — Erp! — I, u jednom pobožnom tonu, dodade: — Vajat Erp! Veliki Vajat Erp! — Udari se dlanom po čelu. — Ja idiot...

— To neću da vam osporim, — reče maršal smešeći se.

— Oh, kako sam mogao da budem toliko blesav, kako sam mogao da Vas ne poznam. Da, vi ste Vajat Erp. A ovde na tamnom mestu njegove kožne jakne bila je zvezda. I to na levom kuku, to je jedan Bantlajn specijal. I kladim se da napolju, u dvorištu stoji jedan riđi konj. A kada se sada iza mene otvore vrata, onda će ući Dok Holidej...

— Ovaj poslednji u svakom slučaju neće ući, — reče maršal prigušenim glasom.

— Kako, zar on nije tu?

Maršal zatrese glavom. Šerif se pomeri jedan korak unazad i pogleda maršala preko ivice naočara.

— Nećete valjda time da kažete da je... umro?

Vajat ponovo zatrese glavom. — Ne, to neću da kažem. — I, kada je ove reči izgovorio, odjednom ga obuze neobičan osećaj straha oko srca. Šta, ako se napad pogoršao i ako je, do sada tako žilava priroda čoveka iz Džordžije, popustila i nije mogla više nikakav napor da podnese? Ako je u Tombstonu život Džona Henrija Holideja baš sada u ovom času...

Maršal je morao da se oslobodi ovih misli, da ne misli na njegov kraj.

— Ne, šerife, on je samo jako bolestan.

— To mi je veoma žao. Ja bih ga tako rado jednom upoznao. I, kao što vidite, ja sam o svemu obavešten. Sa čime mogu da Vas uslužim,

maršale? Najpre, izvolite sesti. Ne, ne na tu stolicu! — viknu. — Noge su samo prilepljene. Ja puštam da na nju sednu ljudi, koje u sledećem trenutku rado želim da vidim da leže pred mojim nogama. Uzmite, molim Vas, onu tešku stoličicu sa tri noge. Ta je zdrava i izdržala bi i Luka Šorta.

Maršal mu iznese ono što je hteo da kaže. Šerif Hilman šetao je gore-dole, pri čemu ipak nije puštao maršala iz očiju. Uživao je da posmatra slavnog čoveka, o kome nije mogao ni da sanja da će ga posetiti u njegovoj jadnoj kancelariji.

Veliki Vajat Erp došao je kod njege! Kakva čast! Posle, kada bude zaključao kancelariju, biće dole u glavnoj ulici kod „Žutog majmuna“ glavna ličnost, sa onim o čemu će imati da priča. Konačno i on će jednom imati nečim velikim da počasti prisutne.

Međutim, pokuša da objasni, praveći se važan:

— Mada sam ja često po gradu i glavnu ulicu u stvari ne puštam iz očiju, moram da kažem, da dvojicu bandita nisam video. Sumnjam da su uopšte prošli kroz grad. Holanđanin Bjuik mi ni u kom slučaju ne bi promakao. Ja sam na tog momka ionako kivan, jer je on ovde pre dva meseca ubio jednog psa, koji je trčao ispred njegovog konja. Bio je to pas najbogatijeg čoveka u gradu, koji bi me od tada najradije počastio jednim udarcem noge.

Sve ovo govorio je maršalu lagano: o njegovom bednom položaju, o nepovoljnom mestu šerifove kancelarije i takođe o slabom uticaju kojeg je zvezda imala u ovom gradu.

— Šta kažete vi o vesti koje je objavio list „Pošta Santa Fea“?

Vajat podiže ruke i potom ih spusti. — Šta mogu da kažem. Tako sam nešto i slutio. Bjuik i Fiske pripadaju od pre izvesnog vremena bandi i oni su očigledno na putu za Santa Fe...

Maršal učini šerifu još i to zadovoljstvo, da s njim zajedno izađe iz dvorišta i da s njim prođe glavnom ulicom. Pri tom je vodio za sobom na dizginama svog riđana. Ispred krčme „Kod žutog majmuna“ šerif zastade i viknu jednom od ljudi, koji su stajali na vratima: — Hej, Džefri, hodi malo ovamo, maršal mora s tobom da govori...

— Maršal? — upita čovek.

— Da, to je Vajat Erp. Brzo, požiuri se, inače ću te ja dovesti dole.

— Vajat Erp!

Svi ljudi sada izađoše na ulicu i jedan od njih reče dubokim prodornim glasom:

— Hej, sada znam zbog čega se Duču maločas toliko žurilo.

Maločas?

U mozgu čoveka iz Misurija od jednom sevnu. Zar su dva bandita izgubila svoju veliku prednost?

Čovek objasni maršalovo pitanje:

— Da, Bjuik je bio ovde u krčmi, a napolju, pored konja, stajao je još jedan koga nisam mogao da prepoznati.

— Ali, Bjuika ste poznali? — upita ga maršal brzo.

— Naravno, poznao sam ga! Duča je teško prevideti. Mi smo čak kratko razgovarali. Rekao mi je da mu se prilično žuri. Hoće još danas da stigne do Albukelka. — I, cereći se odvratno, dodade: — Ima jednu slatku u Araskou, crvenu Dolores,

koju će izgleda još danas usrećiti svojim prisustvom.

Nekoliko minuta kasnije Vajat Erp napusti grad i u oštrom galopu odjaha u pravcu severo-zapada duž Rio Granda del Norte, ka Albukelku. Neposredno pred gradom sreće jednu zapregu, i vozač mu objasni gde se put odvaja za Arasko, koji je neposredno pred gradom vodio na zapad.

Naselje Arasko nalazilo se u podnožju prostranog niza brežuljaka, koji se i danas među stanovništvom čudnovato naziva Petkovim brežuljkom. Niko nije znao tačno, kako je došlo do tog imena. Mnogi pričaju da su sa tih brežuljaka Komanči bili pobeđeni od strane belih iz naselja Albukelk i to baš u petak. Odatle i to neobično ime.

Arasko, koji danas već pripada Albukelku, bilo je jedno malo naselje od najviše petnaestak kućica, nekoliko hambara i dosta dugačkih štala.

Bilo je kasno u noći i čovek iz Misurija imao je u stvari malo nade da će nekoga ovde sresti, koga bi mogao da pita o dvojici bandita.

Moguće je da su se njih dvojica rastali u Albukelku. Holanđanin Bjuik je možda dojahao ovamo, dok je Fiske u Albukelku hvatao zjalu po noći.

Malo gnezdo imalo je razbacane kuće, suprotno običaju u Sjedinjenim Državama, da se skupe oko glavnog puta. Čovek iz Misurija je primetio da u jednoj jedinjoj kući, koja je imala čak jednu nastrešnicu, ni u kom slučaju verandu, gori svetlo i njeni žućkasti zraci padaju do sredine puta. Više konja bilo je privezano za tri stuba ispred kuće.

Kroz prozore i kroz zavesu od nanizanih perli na vratima, čuo se zvuk gitare i kreštavi glas žene, koja je pevala neku špansku pesmu.

Čovek iz Misurija povede svog konja pored kuće i priđe jednom od prozora.

Krčma je bila vrlo niska i ogroman oblak dima lebdeo je u vazduhu, tako da se ljudi tako reći nisu ni primećivali.

Pošto su se ovde, u srednjem delu Nju Meksika, još uvek nosili široki sombrero šeširi, lica su im bila u dubokim senkama.

Kantina je bila puna ljudi. U uglu se nalazio mali šank, iza kojeg su poslovale tri žene. Dva oznojena momka raznosila su piće po stolovima. Pozadi, na vratima od dvorišta, stajao je jedan mišićavi čovek sa zavrnutim rukavima od košulje, oslonjen levom rukom na stub od vrata, posmatrajući zadovoljno živ promet. Očigledno, bio je to vlasnik ove krčme.

U pozadini primeti maršal više niša u obliku pećina, u kojima su se dele grupe ljudi koji su lumpovali i isto tako glasno oko nečega raspravljali.

Mada je čovek iz Misurija već prilično čekao, niko od gostiju nije izašao iz krčme.

Tada Vajat primeti, da je čovek sa zavrnutim rukavima napustio svoje mesto, okrenuo se i kroz hodnik izašao u dvorište.

Vajat ga zatim primeti pored jednog ogromnog brda praznih boca, pored koga donese još jednu korpu ispražnjenih boca.

— Helo, mister, hteo bih nešto da vas pitam.

Mišićavi čovek okrete svoju malu

glavu u stranu i žmirkajući, nepoverljivo pogleda stranca, koji se pojavi iz mraka u dvorištu.

— Šta hoćete?

— Dolazim iz Rosvela. Treba jednoj ženi ovde u Araskou, da nešto javim, ali ne znam gde bih mogao da je nađem.

— Jednoj ženi? — Još uvek se osećala sumnja u krčmarevom glasu.

— Da, zove se Dolores i ima crvenu kosu...

Vajat se nakašlja u nadi da čoveku neće pasti u oči da nije znao prezime ovoj Dolores.

— Hej, vi mislite na crvenu Lokhid.

— Da, — odgovori maršal. — Gde bih mogao da je nađem?

Gostioničar izvadi cigarilos iz džepa na prsluku, gurnu ga u otvorena usta i zapali šibicu o đon svojih čizama.

— Ne znam, da li će ona imati vremena za vas, mister.

— Ona i ne mora da ima vremena za mene. Ja moram samo nešto da joj javim.

— Da joj javite? — upita saluner. — Nisam uopšte znao, da ona ima u Rosvelu rođake ili poznanike.

— Hoćete li mi reći, gde bih mogao da je nađem?

— Da, to vam mogu reći. Dakle, ako sada izađete napolje, malo dalje na putu, naići ćete na pretposlednjoj kući na jedan natpis, na kojem stoji „Hotel”. Tu ona stanuje. Ali, moraćete čekati, posle kucanja. Malo će potrajati, dok se stari Gordon ne probudi. U ovo doba on, naravno, već odavno spava...

Vajat se zahvali, izađe iz dvorišta i ode iza ugla kuće. Sačekaj jedan

trenutak i na vrhovima prstiju se vrati nazad.

Primeti da krčmar brzim koracima pređe dvorište, i kroz jedna mala vrata od kovanog gvožđa, pređe u susedno imanje.

Odmah zatim Vajat ču kako kuca na jedan prozor.

Čovek iz Misurija brzo pođe za njim, kroz još uvek otvorena vratanca, u susedno imanje i sakrije se iza jedne gomile starih sanduka.

Čovek je i dalje nestrpljivo kucao na prozor sa suprotne strane prizemne kuće.

Tada se podiže jedan prozor i mrzovoljan glas neke žene upita: — Šta je bilo, Filipo?

— Maria, gde je Dolores?

— Šta hoćete od nje? Ona nije kod kuće.

— Neko je tu bio i pitao za nju. Ja sam ga za svaki slučaj, iz predostrožnosti, poslao malo dalje, prema hotelu. Tamo nema, naravno, nikoga, a on će malo i da čeka. Međutim, posle toga će se vratiti...

— I šta? Šta me se to tiče.

— Ne znam. Izgleda, kao da je šerif!

— Madre Maria! — povika žena i reče: — Odmah ću je dovesti.

— Dakle, ona je ipak tu?

— Da, nalazi se u dnevnoj sobi, ima posetu. Šta mislite, zbog čega sam maločas kupila skupu bocu viskija?!

— Aha, jedan obožavalac.

— Ne pričajte gluposti. To je jedan čestit čovek, koji je zaprosio ruku moje kćeri.

Filipo se glasno nasmeja i okrete.

— Ol rajt, to me se ne tiče.

Prozor se zatvori s treskom, a gostioničar se vrati u svoje dvorište.

Vajat sačeka dok se ne udalji, zatim se podiže, napusti svoje mesto i ode iza levog ugla male prizemne kuće. Primeti jedan mali međuprosor, između kućnog zida i ograde čovečije visine, kroz koji je mogao da se provuče. Iza ugla sa ulice, bio je jedan mali prozor, kroz koji je mogao da pogleda u sobu.

Ugleda kroz prozor levo rame nekog čoveka i ruku, koja je držala cigaretu. Ništa više. Za istim stolom, prekoputa čoveka, sedela je jedna žena. Imala je crvenu kosu i bila je napadno našminkana. Sigurno da je pre nekoliko godina bila prilično lepuškasta. Sada je delovala izživljeno i zapušteno. I ona je imala cigaretu u ustima i što je bilo naročito neukusno, dok je govorila nije vadila užareni štapić iz usta.

Maršal je kao opčinjen posmatrao konture čoveka. Da li je ovaj čovek Duč Bjuik?

Pronađe pored prozora jedno malo bure od viskija, privuče ga i pope se na njega. Baš kada je mislio da će moći da pogleda u sobu, popustiše daske na buretu i polomiše se.

Vajat uspe u poslednjem trenutku, da se brzim skokom spase da ne padne.

Međutim, u istom momentu se u dvorištu začu divlje lajanje nekog psa, koji se pojavi u uzanom prostoru između zida i ograde i tu stade, pri čemu nastavi još bešnje da laje. Životinja je pobesnula od ljutine.

Vajat brzim koracima pođe ka ulici i nije ni stigao do nje, kada se pred kantinom pojavi mišićavi krčmar.

— Hej, šta je to opet tamo? —

Gostioničar pođe lagano prema uglu kuće. Vajat se pribi uza zid od čerpića i nastavi da čeka.

Krčmar prode pored njega i pogleda prema psu.

— Hej, šta ti je, prokleta strvino.

Kad je već prošao pored čoveka iz Misurija, odjednom stade i okrete se.

Vajat krenu jedan korak od zida prema ulici.

Gostioničar istrže nož iza pojasa i podiže ga u vis, sa namerom da zada udarac.

— To sam ja, mister.

— Vi? — prostenja saluner.

— Da, ja. Dozvolio sam sebi, da malo skratim put do Dolores.

— To je nečuveno. Nečuveno! Ljudi! U pomoć! Ovamo kod mene!

Vajat skoči jedan korak u stranu, izmahnu snažno desnom rukom i tresnu gostioničara sa izgledom bika, posred brade, tako da ovaj polete unazad i pade na peskovitu zemlju.

Čovek iz Misurija pokuša da pobegne preko ulice, ali primeti da mnogi ljudi izleteše iz krčme.

A ovde, u uzanom prolazu između ograde i zida, stajao je pas, veliki kao tele i besno lajao.

Maršal odluči da krene putem prema životinji. U dva brza koraka polete napred — i životinja pobeže u dvorište.

Međutim, sada postade opasno. Jer, kada je velikim koracima trčao prema maloj kapiji, polete pas za njim.

Maršal nije još ni stigao do kapijice, kada se pas nađe pored njega i skoči.

Vajat ga odbaci jednom rukom od sebe, polete ka vratancima i naglo

ih otvori; međutim, kada htede da ih zatvori za sobom, životinja je svojom polovinom tela već prošla kroz vrata, progurala se kroz njih i odlete u stranu.

Lajala je, zavijala, iznova skakala, povlačila se unazad, izbegavajući vešto njegove udarce.

Maršal nije imao drugog izbora. Polete ka životinji, raširi ruke i tresnu stegnutim šakama psa u potiljak.

Životinja onesveščena pade u stranu i ostade da leži. Vajat je dohvati i odvuče u susedno dvorište. Potom zatvori vrata za sobom, otrča kroz dvorište ka vratima od hodnika i odmah zatim se pojavi u prostoriji krčme.

Niko nije obraćao pažnju na njega.

Za stolovima su se i dalje derali svirač na gitari i jedna odvratno namazana žena, koja je odavno prošla cvet svoje mladosti. Stajala je na malom podijumu, njihajući kukovima, gugutala je svoju pesmu.

Više ljudi stajalo je kod ulaza.

Maršal se probi pored njih do ulice i primeti nekoliko ljudi na kraju susedne kuće, kako se muvaju.

Jedna vrata se na toj kući otvoriše.

Pojavi se žena, koja je gledala na ulicu. Pri slaboj svetlosti, koja je dolazila iz krčme, maršal je vrlo teško raspoznavao.

Sada se pojavi i jedan čovek iza nje i pođe brzim koracima prema kantini.

Nije još ni stigao do svetlosti, kada ga maršal prepozna.

Nije bio niko drugi do „čovek sa vešalima” Holanđanin Bjuik.

Vajat se brzo okrete, vrati u krč-

mu i stade pored jedne niše, odakle je mogao da posmatra ulaz.

Međutim, Duč Bjuik nije ušao u krčmu. Vajat pođe prema vratima od hodnika, otrča u dvorište, a odatle oko ugla kuće, gde je ostavio konja. Zastade kao skamenjen i ukočeno pogleda u mesto gde je maločas stajao konj. Mesto je bilo prazno!

Vajat otrča duž kuće do ulice i naglo zastade. Više ljudi beše se skupilo oko njegovog konja ispred krčme, dajući svoje mišljenje o njemu. Jedan ga je držao za dizgine, drugi ga je uhvatio za uzengiju, a treći ga je pipao po glavi.

Ostala trojica su stajali ispod nasretnice i posmatrali ovo iskreno i prostodušno ispitivanje konja.

A preko, na drugoj strani ulice, išao je „čovek sa vešalima” Duč Bjuik brzim koracima prema vratima jednog dvorišta, iza kojih nestade.

Vajat izvadi revolver i stade, stisnutih zuba, iza ugla kuće.

Između njega i bandita bilo je samo petnaest ili osamnaest jardi, a ovde su stajali lupeži, koji su mu odvukli konja sa njegovog mesta. Šta će se desiti, ukoliko sada bude prišao ljudima i zahtevao svog konja nazad?

Nije ni najmanje želeo da se suprodstavlja pijanim momcima.

To bi Duč Bjuik čuo. Bandit bi tada imao vremena da uhvati maglu.

Čovek iz Misurija zadnjih dana, tako reći, nije ni silazio sa sedla. Radio je bez predaha, tako da je, iz sebe kao i iz životinje, izvlačio poslednje niti snage.

Zar sada da prestane kada je bio tako blizu pred ciljem?

Odluči najpre, da riđana ostavi kod ljudi i da sledi skitnicu.

Međutim, morao je zbog toga da napusti ugao kuće i da se pojavi na svetlosti.

Da li da zove Bjuika?

Bilo bi to suviše opasno. „Čovek sa vešalima” bi sigurno odmah pucao. Pored toga, strahovao je da Bjuik ovde ima ljude uz sebe. Ljudi su ga poznavali pa ako mu baš i nisu prijatelji, onda su se ipak, najverovatnije pribojavali opasnog revolveraša.

Čovek iz Misurija je grozničavo razmišljao. Zatim se odlučio da mu prepreči put. Izade iza ugla kuće, pređe ulicu, vodeći računa da mu svetlost pada samo sa strane i više u leđa. Pa ipak mu nije pošlo za rukom, da stigne do širokih vrata od dvorišta, pre Bjuika.

Ovaj ga beše odjednom primetio i zastao.

Vajat je morao da produži. Nije imao drugog izbora.

I sada se dogodi nešto, što nije očekivao da će se desiti: zlikovac se okrete i ode brzim koracima preko ulice, prema krčmi. Kada je stigao do ljudi, koji su tapšali riđeg konja, urliknu:

— Konjokradica! Tamo preko je jedan konjokradica! Ukrao je konja Vajatu Erpu!

Vajat dođe do vrata od dvorišta, htjede da ih otvori ali je, na svoj užas, morao da ustanovi da su bila zaključana. U jednom skoku dohvati gornju ivicu vrata, izvuče se brzo gore i prebaci preko njih.

Međutim, preko već odjeknuše pucnji. Pijani ljudi kleknuše ispred kantine na kraj puta i počеше, kao

podivljali, da pucaju prema kapiji.

Meci su praštali i zabijali se u debele daske.

Vajat je čučao pored jednih kola, koja su stajala odmah pored vrata, pogleda oko sebe i otkri pored hambara, koji je stajao poprečno, jedan izlaz. U velikim skokovima pretrča preko dvorišta, prolete pored hambara — i nađe se napolju, van grada. Kao i drugi ovako mali gradovi, tako se i Arasko sastojao samo od dva reda kuća, koji nisu bili daleko jedan od drugoga i predstavljali su glavni put, što je istovremeno bila i jedina ulica u gradu.

Nešto dalje s leve strane ugleda pored jednog korala, jednu malu šupu, čija su vrata bila otvorena. On otrča do nje, ostade sagnut pored vrata i nastavi da čeka.

Pošto se ništa ne dogodi, otrča prema jednim vratima od dvorišta, koja su srećom bila otvorena, nestade u dvorištu i na svoj užas ustanovi, da dvorište nije dopiralo do puta, već je bilo zatvoreno jednom kućom.

Odlučivši se brzo, otrča prema kući i dohvati za vrata.

Bila su otvorena.

Nađe se u mračnom niskom hodniku, u kojem se osećao memljiv, vlažan zadah. Vrata nisu imala prozor sa ulice. Vajat pipajući duž zida, uplašeno se trže unazad. Beše dohvatio jednu ljudsku ruku.

U sledećem trenutku začu se prođoran vrisak iz grla neke žene.

Vajat se brzo povrati od straha, prođe pored žene kroz hodnik, naglo otvori vrata i zalupi ih za sobom.

Na ulici kao da je došao sam đavo.

Najmanje tuce ljudi je izašlo iz krčme i postavilo se u blizini kapije, iza koje je maršal maločas nešao.

— Izađi napolje! — viknu jedan od njih.

A preko, na drugoj strani ulice, Duč Bjuik se taman beše vinuo u sedlo maršalovog konja.

Odlučivši se, čovek iz Misurija iskoči na ulicu, istrže revolver i viknu:

— Silazi s konja, Bjuik!

„Čovek sa vešalima” trže rukom i metak odjeknu. Zrno prozuja pored levog maršalovog uha. Drugi metak mu okrznu levu nadlakticu.

Pošto se konj, kao podivljao, kretao tamo-amo, Vajat nije hteo da puca, kako ne bi doveo životinju u opasnost.

Odmah zatim bandit polete u visokom luku iz sedla, pade dole ali se brzo podiže na noge i nestade u mraku pored kantine.

Čovek iz Misurija potrča preko ulice, sjuri se u krčmu, progura se između ljudi ka vratima od hodnika, ali kada je stigao u dvorište, čuo je još samo topot konjskih kopita.

Podmukli bandit je znači ovde ostavio svog konja, iza oba dvorišta.

Vajat otrča nazad na ulicu — i primeti da njegovog konja nema.

Jedan od pijanih, zgrabio je za dizgine njegovog konja i otrčao s njim niz ulicu.

Vajat pođe za njim.

Međutim, konjokradica se ovde, naravno, bolje snalazio i bio je dosta ispred njega, skrenuo iza jedne kuće, protrčao između šupa i hambara pa maršal nije bio više u stanju da ga tako brzo sledi.

Prošlo je sat i po vremena, kada ga je ponovo ugledao kako na izlazu iz grada, stenjući čuči pored jedne barake, zajedno sa divlje zapenušnim konjem.

Vajat izvadi revolver iz futrole i zape oroz.

Oštrim glasom viknu preko ulice:

— Za konjokradice nema milosti!

Čovek se ispravi i stade sav drščući.

— Mister, nisam uopšte hteo...

— Ono što si ti hteo, to me uopšte ne zanima. Pusti konja!

Momak pusti dizgine da padnu.

— Malo sam više popio, mister, ja... trebalo je da to bude šala!

— Divna šala, ! reče čovek iz Misurija, prilazeći mu, a, zatim uzjaha konja.

Holandanin Bjuik imao je prednost od jednog i po sata.

U kom pravcu je sada odjahao?

Da li da jaši u grad, ili da odjaši odmah dalje na drum, koji je vodio prema Santa Feu?

Vajat odluču da jaši u pravcu Rio Granda, kako bi, po mogućstvu, stigao pre bandita. Nije imalo nikakvog smisla, da noću jaše kroz Abukel, da bi tražio dva zlikovca. Morao je gore prema Santa Feu. Pred gradom bi mogao da pokuša da uhvati oba bandita. Ako bi mu pošlo za rukom, da malo više dobije u vremenu, mogao bi čak da prethodno razgovara i sa šerifom.

Vajat Erp imao je mnogo poznanika u gradu, a ne samo, šerifa. Od kada je njegov brat Morgan bio ovde sa službom, svi ostali šefovi u kancelariji bili su u prijateljskim odnosima sa maršalom. Isto tako, i sedokosi šerif Vinters, koji je od pre nekog vremena nosio šerifovu zvezdu, bio je maršalov prijatelj. Međutim, čovek iz Misurija se nije zavaravao time, da tri šerifske kancelarije i sedam pomoćnika šerifa u Santa Feu, predstavlja garanciju, da „ljudi sa

vešalima" neće i u ovom gradu sprovoditi svoja zločinačka nedela.

Pored toga, građani Santa Fea bili su, koliko dobri, toliko i loši, koliko hrabri, toliko i kukavice, kao i ljudi u Dodž Sitiju ili Tombstonu, ili uostalom, kao i u svakom drugom gradu. Neku stvarnu pomoć od stanovništva nije bilo verovatno očekivati. I članak u listu „Pošta Santa Fea" bio je, naravno, napisan od strane Vintersa. On je imao samo za cilj, da stanovništvo upozori na opasnost, koja mu je pretila od „ljudi sa vešalima".

U napornom galopu jahao je čovek iz Misurija preko uzanog puta, koji je od Araska vodio pravo prema reci. Put pored obale reke mogao je dobro da se vidi pri mesečevoj svetlosti. Vajat je jahao sada u pravcu grada Bernalila, odakle je najširi Overlandov drum na zapadu, napuštao reku Rio Grande i skretao oštro prema severoistoku, putem dugačkim četrdeset i šest milja, koliko je Santa Fe bio odatle udaljen.

Maršal je prevalio ogroman put, dok sledećeg dana pre podne, sa jedne uzvišice po imenu Akva Frie, nije ugledao pred sobom u dolini veliki grad.

Santa Fe!

Kraljica svih gradova na Zapadu.

U blještavoj svetlosti prepodnev-nog sunca ležao je grad pod nebom, čija je plava boja, prelazila u olovnu boju.

Čovek iz Misurija je jahao na konju, pokrivenom prašinom, u susret starom gradu sa južne strane.

Često je dolazio u ovaj grad. Uvek je rado dolazio, i pored toga što je ovde, u Santa Feu imao dosta neprijatnosti.

Odmah na ulazu u grad skrenuo sa glavnog puta i odjahao jednom poprečnom ulicom prema šerifovoj kancelariji, u kojoj je bilo najviše tri pomoćnika.

Danas su bila samo dvojica starijih u kancelariji, koji pogledaše maršala namrštenog lica.

— Šta želite, mister?

— Gde bih mogao da nađem mistera Vintersa? — raspita se maršal.

— Mister Vinters je bolestan. Leži kod kuće u krevetu. Pre dvanaest dana je, prilikom jedne pucnjave, prilično teško ranjen. Vrlo mu je loše. Na vašem mestu, ja bih se uzdržao od posete, — reče jedan od njih.

— Ko umesto njega vodi poslove u gradu?

— Džeri Lorejn.

Od iznenađenja maršal skoro da nije uzviknuo.

Džeri Sini Lorejn? Svemogući bože! Kako je šerif Vinters mogao ovog čoveka da izabere za svog zamenika? Lorejn je bio ranije već umešan u razne mračne poslove i, mada je bio obdaren momak i izvrstan strelac, to ipak nije značilo da je mogao da zauzme mesto šerifa.

Dva čoveka mogla su da primete šta je stranac mislio i jedan od njih reče:

— Mi ga nismo izabrali. To je učinilo gradsko veće.

— Gradsko veće?

— Da, ljudi koji od pre nekog vremena odlučuju u gradskom veću. Ukoliko mene pitate, — reče čovek gundajući, dok je sukao svoje brkove, — onda mogu da vam kažem da se u ovom gradskom veću se nalazi poneki „čovek sa vešalima” ili možda čak i veliki vođa!

— Ne govori gluposti! — odbrusi mu njegov kolega, — kako možeš tako nešto da kažeš. Šta će mister misliti o nama?

— Ah, to je ipak istina. To što oni tamo gore odluče, to je čista budalaština. Oni, čak i podržavaju taj sivi ološ. Ono što je šerif Vinters nedavno otkrio, nije bilo ništa drugo, nego jedna grupa „ljudi sa vešalima”.

— To ipak nije dokazano, — reče drugi, pokušavajući da ublaži ovu oštru izjavu.

— Bilo dokazano ili ne, bili su to „ljudi sa vešalima”, i to je dovoljno.

Maršal je dosta čuo. Oprostio se i odjahao prema gradu. Nije imalo nikakvog smisla, da traži smrtno bolesnog šerifa ili da od bilo koga u ovom gradu traži pomoć. Naravno, poznavao je ovde, čitav niz ljudi koje je u dobra vremena ubrajao u svoje prijatelje. Pre svega, bila je to Dženet Blek, današnja sopstvenica bara „Čistilište”, i sestra lepe Dženi Blek, vatrenih očiju, koja je maršala tako rado čuvala u svom srcu i koja je od strane bandita Oregon Džeka ubijena. Međutim, Vajat nije mnogo računao na pomoć bilo kog čoveka ovde.

Vajat je mislio na to, kako je svojevremeno sa Dokom Holidejom imao ovde težak okršaj sa O Brajenom. Sećao se tačno kockarevih reči, kada su se sreli posle suđenja u glavnoj ulici: — Lep, kratak boravak u Santa Feu. Zaista, čovek bi morao češće ovamo da dolazi.

Prema tome, bio je sam u gradu. A sa juga su dolazila dva „čoveka sa vešalima”, Holandanin Bjuik i Varen Fiske.

Prva kuća na levoj strani ulice na ovom ulazu u grad, pripadala je jed-

nom trgovcu, po imenu Porter. Stari je živeo sa svojom bolesnom ženom i trčao je nemirno između malih soba u svojoj kući. Kada je u podne toga dana maršal odjednom stao ispred njega u njegovom dvorištu, mali trgovac uplašeno raširi ruke.

— Vajat Erp, za ime božije, nisam ništa učinio!

Maršal mu umirujuće mahnu rukom. — Imam samo jednu molbu, mister. Hteo sam da vas pitam, da li bih mogao da se izvesno vreme zadržim u vašem dvorištu.

— U mom dvorištu?

Vajat mu je objasnio, koliko je smatrao da je smeo da mu kaže.

Porter je bio odmah spreman. — Naravno, možete da ostanete ovde. Možete, čak šta više, da odete u kuću, odakle ćete bolje moći da vidite put. Dole levo je prazna soba. Moja žena leži gore. Njoj je tako loše, da jedva može i da se pokreće. Mogu vam reći, da me je svemogući bog strahovito kaznio.

Zatim mu je ispričao, kako njegova žena boluje od sušice, one strahovite bolesti, koja je takode oborila maršalovog prijatelja Holideja.

Pri pomisli na Holideja opet ga nešto probode u grudima, tako da mu nešto ledeno prostruji oko srca. Od kako je odjahao iz Tombstona ova mu misao nije davala mira i ispuњavala ga je teškom brigom.

Medutim, nije imao izbora. Morao je da istraje, kako bi novu ruku, koju je Big Bos očigledno hteo ovde da pruži, mogao da uništi, pre nego što postane veća i jača.

Sve je više i više, za vreme svog jahanja, dolazio do ubeđenja da nije slučajno krenuo na ovaj put. Isto tako, nije bila slučajnost, što su Duč

Bjuik i Varen Fiske jahali baš u ovom pravcu. Ono što je saznao iz novina i ono što je sada čuo u gradu, samo su bile činjenice koje su potvrđivale njegova najgora strahovanja.

Iz nekog razloga hteo je šef bande „sivolikih“ da ovde, u velikom Santa Feu, izgradi jedno novo uporište. Možda je on izabrao ovaj bogati i prometni grad, jer je ovde bez velike muke mogao da nađe dovoljno ljudi za svoje zločinačke planove. Tamo gde je bilo imućnih ljudi, tamo se takode nađu i banditi. Verovatno je to tako svuda na zemlji.

Vajat se povuče na svoje stražarsko mesto u kući malog trgovca i nije puštao ulicu iz očiju.

Takode, je jedanput izašao u dvorište i pogledao kroz debele daske na ogradi prema Overlandovom putu.

Medutim, dan je prošao. I veče dođe sa svojom plavoljubičastom svetlošću, a dve skitnice, koje je očekivao, još se nisu pojavile.

Ali nije bilo baš tako, da se na ovom ulazu u grad nije ništa događalo: naprotiv. Kola su neprestano prolazila. Kolone kola i jahača su stalno prolazila pored male kuće trgovca Portera. Iz grada i u grad. Samo dva čoveka, na koje je maršal čekao, nisu dolazila.

Vajat Erp, je ostao čitave noći na straži. Uzalud! Kada je u zoru, došao mrtav umoran sa ulice u kuću, u hodniku ga susrete stari čovek.

— Možda bih ja mogao nekoliko sati, umesta vas, da budem na straži, maršale. Vi mora da ste umorni kao pas.

— Nije potrebno, mister Porter, moram sam da pazim.

Stari odmahnu rukom. — To je nemoguće. Ne možete biti neprestano

na straži. U ratu nisam baš mnogo vredeo, ali da čuvam stražu, to sam već mogao. Duča Bjuika poznajem, i ako hoćete da mi i drugu bitangu opišete, onda se može stvar urediti. Čim budem primetio dva nitkova probudiću vas. Vi možete tu u maloj sobi da spavate, a ja ću da ostanem u prednjoj sobi, odakle imam dobar pogled na ulicu.

Maršal je morao da pristane na Porterov predlog, jer nije imao drugog izbora. Bilo je besmisleno da ovde premoren čeka na skitnice, kada ni protekle noći nije tako reći ni oka sklopio.

Isto tako, nije ga napuštlo ni predosećanje, da će mu vrlo brzo biti potrebno, da bude potpuno odmoran...

Leže u sobu pored ove i odmah zaspao.

Kada je otvorio oči, bilo je mračno. Protrlja se po licu i skoči.

— Prokletsvo! Šta se dogodilo? —
Otvori naglo vrata od sobe i ugleda kod prozora siluetu malog trgovca.

— Mister Porter!

Stari okrete glavu. — Aha, jel' ste se probudili? Pakao, što vi imate dobar san. Čitavog dana sam vam na njemu zavideo!

— Spavao sam čitavog dana? —
upita maršal užasnut.

— Da i možete da budete spokojni. Dva momka nisu ovuda prošla.

Vajat je sebi prebacivao što, ipak nije ostao da pazi. Ali kada je izašao napolje, da se umije na bunaru, morao je ipak sebi da prizna, da mu je ovaj odmor bio nužno potreban. Sada se osećao odmoran, svež i spreman na nove napore.

Prošao je čitav dan i ako bi mogao da se osloni na starog trgovca, onda

dva zlikovca Duč Bjuik i Varen Fiske, nisu još uvek došla.

Možda neće uopšte ni doći? Ili su možda izabrali neki drugi put za ulazak u grad, jer su se bojali da će ovde biti primećeni.

Maršal izađe iz kuće, pojede nešto malo u jednom pansionu u poprečnoj ulici, stavi jednu cigaretu u zube i krenu polako širokom glavnom ulicom.

Ah, ta glavna ulica u Santa Feu! Eldorado kauboja i lovaca na bivolje, pustolova i vozača zaprega, avanturista i probisveta, skitnica, razbojnika i zločinaca sa konca a konopca. Krčma do krčme! Kroz šarene prozore od stakla, koji su ovde u Santa Feu, za razliku od drugih gradova, bili pravi, padala je šarena svetlost na ulicu. Kuće su se nadmetale čija će fasada imati više natpisa. Veliki salun „Brdo šljake” imao je šarene prozore i na gornjem spratu, iza kojih je i danju i noću gorelo svetlo kerozinskih lampi, koje je bacalo na ulicu neki magični odsjaj.

U ovom grdu bilo je sigurno mnogo više bandita, nego bilo gde na zapadu.

Idealan magnet za tajni savez „ljudi sa vešalima”.

Vajat Erp se čudio što veliki vođa nije ranije došao na ideju da ovde osnuje jedno svoje uporište. Među ološem, koji je ovuda hvatao zjala, spavao po zabačenim dvorištima, hambarima, i štalama, noću pravio nered po krčmama i ulicama, mogla je jedna takva banda da uhvati korena. Naravno, veliki vođa nije

primao u svoje redove sve razbojnika. Međutim u armiji onih, koji se okupljali po ulicama Santa Fea bilo je sigurno još dovoljno ljudi, koje je lukavi vođa bande, mogao da iskoristi kao korisne članove organizacije.

Dok je maršal išao stazom pored kuća, koja je samo retko bila prekidana vezanim prilazom neke sporedne ulice, morao je da misli na čoveka, koji je dole, osamnaest milja jugozapadno od Tombstona, posedovao jednu stočnu farmu, na čoveka čije je ime bilo Ajk Klanton.

Da li je on bio vođa, da li jon bio čovek, koji je došao na pomisao, da ovde u dalekom Santa Feu, osnuje jedno novo uporište bande?

Vajat, koji je ranije prilično dobro poznao Ajka Klantona, mogao je da se seti, da je nekadašnji kauboj iz Tombstona imao ovde dosta prijatelja. Zar nije takođe i Stilvel došao iz Santa Fea — kao i Marko Ferguson? A, porodica Flanagan? Zar nije i ona vodila poreklo iz Santa Fea? A, dvolični Bingam i šta je bilo sa Karutersom i mnogim drugima!

O, ipak je ovaj Isak Džozef Klanton imao dobre veze u Santa Feu...

Vajat zastade na uglu gde se ulivala mala ulica Munlajt i pogleda na suprotni ugao, gde se nalazio bar „Čistilište”.

Kroz vrata koja su se stalno otvarala i zatvarala, mogao je da baci jedan pogled u unutrašnjost velike krčme. Lagano se dovuče sve bliže i bliže i stade pored vrata. Kada se ona još jednom otvoriše, ugleda iza šanka jednu ženu, čiji ga lik potrese. Za momenat mu se učini da je video Dženi Blek.

Međutim, Dženi je bila mrtva. Čovek iz Oregona je ubio.

Žena, koja je stajala iza šanka, bila je njena sestra Dženet. Vajat je nju video jednom, pre dve godine, i tada našao da je devetnaestogodišnja devojka bila stvarno lepa. Ali, u ono vreme delovala je još detinjasto i pored lepe Dženi Blek nije ni padala u oči. Sada je, međutim, postala lepa, lepa kao slika — i bila je zapanjujuće slična svojoj umrloj sestri.

Vajat pokuša da uđe u krčmu, kako bi pozdravio mladu ženu, ali se predomisli, pošto nije želeo da ga vide i prepoznaju. U Santa Feu poznavalo ga je još dosta ljudi.

Ukoso se nalazila velika šerifova kancelarija, glavni biro, dge je pre nepunih pet godina njegov brat Morgan Erp nosio zvezdu zakona. U ono vreme bio je to još prilično divlji, sirovi grad, koga je, međutim, najmlađi Erpov brat vrlo brzo ukrotio. U svakom slučaju u gradu je na izgled bilo sve mirno. Dole, na dnu, tamo je svakako i dalje previralo.

Vajat primeti kroz vrata, koja su se opet otvorila, da se Dženet udalji od šanka i kroz jedna vrata ode u jednu prostoriju pored krčme, odnosno u staru sporednu prostoriju, u kojoj je ranije bila krčma. Tu kuću na uglu je, u zadnje dve godine, kupila i dogradila uz novu.

Vajat se odšunja malo dalje odakle je mogao da, kroz jedno čisto staklo, na prozoru, primeti ženu kako nešto radi oko prozora.

On ode na stara vrata i otvori ih.

Pred njim se ukaza prostorija stare krčme. Izgledala je prazna.

Vajat koraknu malo napred i Dže-

net, koja je opet krenula prema vratima velike nove krčme, zastade, okrete se i pogleda ga u oči.

Odjednom naglo preblede.

— Vajat! — otrže joj se.

Međutim, nije se videla radost, u njenim očima, već strah — običan smrtni strah.

Maršal se munjevito okrete — i ugleda jednog čoveka, koji je stajao na vratima i držao revolver u ruci.

Duč Bjuik!

Vajat pogleda u svetlucave, mržnjom ispunjene oči zlikovca.

— Helo, maršale, opet smo se, eto, sreli. Kako se sudbina igra, — prošlišta kroz stegnute zube. — Neshvatljivo!

Lagano, palcem desne ruke, zločinac zape oroz svog revolvera. — Dakle, nisam se prevario, kada sam te ovde čekao.

Ukočena od straha stajala je žena i gledala čoveka iz Misurija u leđa.

— Vajate, — promuća.

— Da, da, sviraj samo slavuju, sviraj. Ovde me nisi sigurno očekivala, jel'?

— Šta hoćete, Duč? Kako ste ušli. Ovde nemate šta da tražite! — izusti ona drhtavim glasom.

— Budi mirna, inače ćeš i ti umreti s njim! — zalaja zlikovac.

Maršal je stajao potpuno mirno i posmatrao desperadosa u oči.

— Da ne bi došao slučajno na nekakvu glupu pomisao, Erpe, možeš da se okreneš da bi mogao da vidiš kako izgleda iza tvojih leđa.

Vajat ga poslušala, pogleda preko desnog ramena unazad i primeti u mračnoj pozadini prostorije lice jednog drugog čoveka.

Varen Fiske!

I u njegovoj ruci je svetlucala brunirana cev jednog revolvera.

— Vidiš, dakle, da se nalaziš u klještima, Erpe! To si lepo uradio. Kuda bi inače mogao da odeš, nego kod tvoje stare prijateljice. Da, ukoliko čovek hoće da zna gde su mu nepriljateljci, mora samo da upozna njegove prijatelje. A, mala Dženet Blek je, svakako, tvoja prijateljica.

Vajat bi najradije prljavog momka samo golom pesnicom pretukao. Međutim, savlada se.

Dženet Blek je stajala pet koraka iza njega i drhtala od straha i ljutine. — Šta pričate kojekakve gluposti, Duč. Spustite revolver. Nećete se usuditi da pucate. Preko je šerifova kancelarija ...

Bandit se nasmeja.

— Ti me zasmjavaš, slavuju, zaista, moram da priznam. Hoću da te čujem kako ćeš da pevaš, kada budeš išla da ispratiš njegov leš na groblje. Mogu da ti kažem, da Vili Haderejker ima novu zapregu za njegova mrtvačka kola. Ugradio je i lepe, sjajno očišćene, staklene prozore u njegovim crnim kolima. Lep ukras za mrtvački sanduk u kojem će da leži mrtav Vajat Erp. A ti možeš da ideš za njim, Dženet. Sa radošću očekujem da vidim tvoje lice, a ako se usudiš da nešto pogrešno kažeš, onda ću i tebe da oduvam zajedno s njim.

Bio je neverovatno siguran u sebe čovek iz Santa Fea. Dva bandita su znači došli u grad zaobilaznim putem. Verovatno da su prozreli maršalov plan, da ih uhvati pred Santa Feom, pa su zbog toga dojahali nekim drugim putem. -

— Smakni ga! — pročišća Fiske iz dna prostorije.

— Zaveži, Fiske, sve po redu. Ja sam čovek od ukusa a ko ima ukusa, taj uživa. Hoću da vidim, kako Erpa hvata strah, kada treba da umre.

— Ne bi smeli ništa da rizikujemo — zakrešta Fiske iz svog ugla.

— Ne rizikujemo ništa. Dženet, zatvori vrata!

Žena se ne pomeri s mesta.

Tada i Fiske zape svoj revolver.

On uperi oružje. — Treba da zatvoriš vrata, devojčice!

Međutim, mlada žena se ni sada ne pomeri.

Fiske zareža: — Ti ubi njega, a ja ću nju! Napred, ne uobražavaš valjda, da ćemo žentaraču da ostavimo. Ona ne bi ništa drugo mislila, nego da osveti svog divnog prijatelja. A takva jedna gospođica iz krčme, ima stotinu prijatelja. Nema nikakve svrhe! Ona je zajedno s njim obrala bostan!

— Ne prekidaj me — viknu Bjuik promuklo.

— Svakog trenutka može neko da se pojavi na sporednim vratima.

— Varaš se — promrmlja Bjuik. — Ovde nema niko ništa da traži. Oni koriste ovu prostoriju samo za prijeme. Mi smo se uvukli unutra i ostavili vrata sa ulice otvorena, kako bi Erp mogao da uđe. Ispalo je odlično, burazeru. Lisica je upala u klopku iz koje više nema izlaza.

— Ženturaču, Duč, napred! Ne želim da zbog nje odem do đavola...

— Čutil! — zabrunđa čovek na vratima i potom zašišća, tako da se malo razlikovao od kobre.

Čovek iz Misurija nije se ni po-

merio. Mozak mu je grozničavo radio.

Treba li da je to kraj? Zar ovde, u sporednoj prostoriji jednog bara, u Santa Feu da bude ubijen od dvojice „ljudi sa vešalima!”

— Imao bih samo jedno pitanje, Bjuik — začu se potpuno hladnokrvno sa maršalovih usana, na čuđenje obojice razbojnika.

— Jedno pitanje? Ti nemaš više nikakva pitanja da postavljaš, Erpe. Sad ćeš da kreneš u pakao, kao što je i tvoj prijatelj otišao u pakao.

Vajat oseti kao da ga je nešto, kao usijano gvožđe, probolo kroz grudi.

Šta je to bandit rekao?

Duč Bjuik je oštro posmatrao maršalovo lice, ali na njemu nije mogao da otkrije ni traga uzbuđenju.

— Jeste, maršale, konačno je obrao bostan, brzi Holidej. Taj otrovni pacov! Šteta samo što to nije bio metak iz mog revolvera, koji ga je udesio. Šta ti kažeš, Fiske?

— Da, imaš pravo, Bjuik — čulo se kao eho iz grla čoveka iz Bisbija.

— Gotovo je, Vajat Erpe! — čulo se s razbojnikovih usana. — Prvo jedan, a zatim drugi! Sazrelo je!

Šta se dogodilo u Tombstonu?

Maršala je ova vest paralizovala.

— Otegao je papke, tvoj kompanjon. Sušica ga je udesila, šugavo pseto! Šta kažeš, Fiske?

— Tačno je tako, Duč! Ali, sada kreni!

— Ne smetaj mi. Hoću da uživam. Trebalo bi da me i ti podržiš. Ovako se nešto ne ponavlja; stotine ljudi će ti zavidet, što si imao priliku da to doživiš. Kada ja ispalim me-

tak, možeš i ti sledeći metak, takođe u njega, da ispališ. Jasno, Fiske?

— Ol rajt, Duč!

Šta se to dešavalo, sa inače hvalisavim Fiskeom? Strah ga je zahvatio, kao kakvog psa. I sada, u ovoj mrtvačkoj situaciji, pokazalo se da on ni iz daleka nije imao tako čelične nerve, kao njegov grubi kompanjon i hladnokrvni ubica Bjuik.

— Kako se osećaš, Erpe? — Bjuikove oči sevale su kao u krvožedne zveri. — To sam ja, ja, ukleti Holanđanin, prokleti Bjuik, koji ubija strašnog Erpa. Radoznao sam, šta će reći ostali. Šta ti veliš, Fiske?

Fiske nije više ništa govorio. Disao je teško, krkljajući.

— Moram da se nauživam do poslednje sekunde — mrmljao je Bjuik.

— Pa, pošto si ti poznat kao džentlmen, Bjuik — prekide ga hladno maršal — bićeš toliko velikodušan, da mi odgovoriš na moje poslednje pitanje.

Bjuik ga pogleda oprezno, međutim, u njemu pobeđi strast za razmetanjem.

— Pa, šta bi želeo još da čuješ, nosaču zvezde?

U ledenoj tišini pređe preko usana čoveka iz Misurija:

— Pre nego što umrem, rado bih hteo da znam, ko ti je vođa.

Pitanje je postavio lukavo — i Bjuik je takođe odmah ljutito reagovao.

— Moj vođa! Nemam ja vođu, zvezdonoscu! Da bi ti bilo jasno: ja sam slobodan čovek, Holanđanin Bjuik! Shvataš li i... — Naglo prekide i pređe levom rukom preko

usana, kako bi nastavio prigušenim, i ne više tako sigurnim, glasom:

— Ti misliš... Ti govoriš o velikom vođi, hej? O velikom vođi našeg tajnog saveza? Ah, zaboravio sam... da sam prišao savezu, jer strašno dobro plaća...

Dakle, sivi vođa plaća! Kakvo otkriće.

— Oni nisu mogli da se odreknu jednog takvog čoveka, kao što sam ja, razumeš li ti Erpe!

— Da, naravno. Jednog Duč Bjuika pozivaju, kada treba nekog skleptati. Nijedan vođa bande ne želi da rizikuje, da jednog takvog čoveka ima za protivnika ili da ga potceni.

Razbojnik se uhvati na ovu slatkorečivost.

— Dobro rečeno, Erpe. Vidim da ti uopšte nisi tako glup, kako sam smatrao. Šteta zbog tebe. Vođa bi morao oko tebe mnogo više da se brine i čak, možda, i da duplira nagradu, ljude kao što si ti nikada ne bi mogao da ima dovoljno. Eh — da, tako to dakle izgleda. I, sada se nalaziš u škripcu. Ili... možda možeš da platiš?

Na njegovom licu primećivao se izraz lukave lisiće koja vreba.

— Duč! — zamumla Fiske nervozno.

— Zaveži, mogu misliti, da puki siromah nema ni za hleba. Ko je toliko glup da nosi zvezdu, nije drugo bolje ni zaslužio, do bedne plate, koju za to prima. Šta ti kažeš, Fiske?

— Da, da...

— Tako, dugački, a sada se oprosti od ovog lepog sveta, na kojem ćemo mi još nekoliko godina da proživimo.

— Ti ćeš, valjda, da mi odgovoriš na moje pitanje, Bjuik.

— Ah, da, ispravno. Ali... da li ja to stvarno hoću? Fiske, šta ti kažeš?

— Duč, čoveče, ako ti sada ne...

— Ne prekidaj me. Odmah će biti kraj. On me je nešto pitao, a ti si svakako čuo, da sam džentlmen. Kada Vajat Erp to kaže, onda mora da je tako. On, na kraju, mora da zna. I, kao džentlmenu moja je prokleta dužnost i krivica...

Tada čovek iz Bisbija izađe iz svog ugla, pretrča preko bivše krčme, u kojoj je maršal svojevremeno imao okršaj sa teksaškim konjanikom Dukom Kalaganom, zastade na tri jarde od Bjuika i urliknu promuklim glasom:

— Sada je dosta, čoveče! Ne dozvoljavam da me više vučeš za nos! Svakoga trenutka može neko iz krčme da naiđe ovamo...

— Ne. Niko ne sme da se usudi, da krene za slavujem. To Duč Bjuik zna bolje, na kraju, on je ovde kod kuće!

Bjuik je do maločas bio udaljen od maršala možda pet jardi, ali se ovaj vešto, santimetar, po santimetar, uspeo da mu se približi na samo četiri jarde.

Fiske je stajao jedno dve jarde od maršala.

— Ne zadržavaj se, uzmi lutku sa sobom — reče mu Bjuik kroz nos, preko levog ramena. — Ovaj tu pripada meni u svakom slučaju i umreće tačno u onoj sekundi, koju ja odredim.

— Moje pitanje! — Vajat ga po-

gleda ispitivački, ali, motreći i dalje oštro na Fiskea.

— Tvoje pitanje — ponovi razbojnik. — Da, na njega ću ti još odgovoriti, Erpe. Ti si se, na kraju krajeva, dosta dugo okolo tukao i zbog toga, u tvojoj zadnjoj minuti, treba da znaš, ko...

— Duč!

Fiske skoči napred.

Čovek iz Misurija ga tada munjevito tresnu pesnicom, tako da ovaj pade.

Bjuik, koji za trenutak se zbuni, ispruži revolver...

— Ruke uvis!

Vajat podiže ruke u visinu ramena.

Ljutit smeh odjeknu sa Bjuikovih usana:

— Nije rdavo, Erpe, uopšte nije rdavo. Teško da bi neko mogao da ponovi tako nešto. Da si umesto pesnice, slučajno izvukao revolver, tada bi bio mrtav.

Maršalu se mogao primetiti smehak u očima.

— Pravilno, Bjuik. I ti takođe.

Lice skitnice odjednom naglo preblede.

— Ja...?

— Jasno. Ja bih te, naime, odmah ubio. Ali, pri tom bi ostao Fiske.

Konačno razbojniku sinu u glavi.

— Razumem. Ti si hteo prvo njega da odstraniš, jer veruješ da ćeš sa mnom još imati posla.

— Ko kaže, da želim da imam s tobom posla, Bjuik. Ja želim samo

da od tebe dobijem odgovor na moje pitanje.

Duč Bjuik pođe jedan korak napred. Na licu mu se pojavi smešak i izgledalo je kao da je ostao da visi na njegovim žutim zubima.

— Ti se još zavaravaš, da ću ti reći njegovo pravo ime, Erpe!

— Naravno da ne — prekide ga čovek iz Misurija i izbací svoj poslednji adut — jer ga ti uopšte ne poznaješ!

„Čovek sa vešalima” odjednom pocrvene kao žar od besa — i, na taj način, odgovorio je maršalu na njegovo pitanje. On je, isto tako, malo poznavao Big Bosa, kao i ostali. Hteo je samo da se pred maršalom napravi važan.

Kada mu Bjuik priđe i Vajat se približi za pola koraka. Dva čoveka stajala su sada tako blizu jedan drugog, da je Vajat mogao bandita u jednom skoku da dohvati.

Međutim, Bjuik je držao revolver u ruci.

A maršal je držao ruke u visini ramena.

Fiske tada požuri da ustane, za trenutak se malo zatetura, stade pored Bjuika i procedi kroz stisnute zube:

— Sada dosta! Pas me je oborio na zemlju. Ima da umre! Ti si izgubio igru, Duč! Sada ti uzmi žemu!

— Ja? Jesi li poludeo?!

— Ti!

— Ja ću njega!

Tada se iza oba zločinca bešumno otvoriše vrata i na njima se pojavi visoka i vitka prilika jednog čoveka. Na glavi je imao crni šešir, a nosio je isto tako i crno odelo. Njegovo lice, duboko zaklonjeno senkom od šešira, nije moglo jasno da se prepozna. Pa ipak, maršal je odmah znao ko je to došao. A da nije znao, beli trougao od košulje, sa brižljivo vezanom mašnom, bi mu to otkrio.

Da li je to uopšte bilo moguće! Čak i da Duč Bjuik maločas nije govorio istinu, to nije mogla biti stvarnost, mora da je bilo priviđenje.

Dok Holidej!

Kako je mogao da dođe ovamo, do Santa Fea! Kako, kada je dole, u Tombstonu, u tamnoj sobi iz dvorišta njegove kuće u glavnoj ulici, morao da leži, u kandžama smrti koja se prikradala...

Međutim, nije bilo nikakve sumnje! Bio je to on. Samo je on mogao da dođe do vrata, tako bešumno i sablasno. Samo je on mogao tako da stoji tu!

Nije imao oružje u rukama, stajao je raširenih nogu tri koraka iza oba sivolika bandita. Odjednom odjeknu njegov zvonak glas, u pros-

toriji, reći kao staklo koje pršti, kao metal koji prašti:

— Ukoliko vas dvojica ne možete da se sporazumete, džentlmeni, onda razmislite ipak o tome još nekoliko nedelja!

Kao opčinjeni stajali su dva zlikovca i nisu bila u stanju da se okrenu.

Bjuik konačno progovori. Ne okrećući se, upita maršala skamenjen:

— Ko... ko...

— Šugavi pas iz Tombstona! — dopre do njegovih ušiju opet kockarev glas.

Tada se oni naglo okrenuše.

Obojica u istom trenutku.

Izgledalo je kao da kackar podiže ruke — međutim, u njegovim rukama odjednom se pojaviše revolveri.

— Helo, Bjuik! Jel' ste ostareli, šta! A, ujka Fiske — pogledaj ga, reuma? Ili, zbog čega si tako iskrio vrat?

Vajat istrže Bjuiku kolt iz ruke, a Fiske, koji u istom trenutku ugleda oba Džordžijančeva revolvera uperena u njega, ne usudi se na bilo kakav otpor.

— A sad, ništa drugo nego u zatvor sa džentlmenom i njegovim reumatičnim priljateljem! — reče podrugljivo kockar. Maršal zgrabi oba razbojnika i odvuče ih kod šerifa Vintersa u zatvor.

Kada se vrati natrag, Holidej je sedeo u starom delu bara „Čistilište” za jednim stolom i gledao u svoju čašu brendija.

Ispred njega stajala je Dženet Blek, koja je maršala posmatrala užarenim očima, zatim ne mogavši više da izdrži, polete ka njemu i stavi mu ruke oko vrata.

— Kažem ja — reče kockar, koji je, bog će znati koliko imao obožavateljica, čak i više nego što je želeo — jedan od nas dođe — a, maršal nastrada!

Pošto se maršal beše oslobodio iz ženinog toplog zagrljaja, pride stolu.

— Helo, Dok.

Čovek iz Džordžije podiže pogled. Između njegovih belih, ravnomerno izraslih zuba, virila je jedna duga ruska cigareta.

— Helo, maršale.

— Kako ste došli ovamo?

— Čuo sam od Luka, da ste gonili Duča Bjuika. On je to na neki način saznao. Verujem čak, da je izvesna mis Marlou, odgovorila na njegovu depešu.

— Depešu!

— Da, povremeno Luk postaje rasipan. Onda počne da šalje koje-kakve stvari po okolini. A kada sam čuo za Duč Bjuika, odmah sam dojahao ovamo u Santa Fe.

— Kako ste se samo setili toga?

— Setio? Šta ima tu da se razmišlja? Kuda bi mogao jedan takav momak koji nema pameti da odjaši. Sigurno tamo, odakle je i došao...
Dok Holidej je ustao iz mrtvih, tako je bar izgledalo maršalu. A on

je delovao snažno, muški i zdravo, kao nikada do sada.
— Tja, Vajate, izgleda da još nije vreme. Koštunjavi Džoe mi je dozvolio da još jedanput skočim s njegove lopate.

KRAJ

SREBRNA ZVEZDA

svake druge srede u svim kioscima

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

SVAKE SUBOTE
NOVA SVESKA!
64 STRANE - 2 DINARA!

Izdaje i štampa NIP „FORUM“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Odgovorni urednik: Sretozar TOMIĆ. Izbor i kreacija: D. MILOSAVLJEVIĆ. Pretplata za 3 meseca 26 dinara, za 6 meseci 52 dinara, za jednu godinu 104 dinara. Za inostranstvo cene su dvostruke. Uplaćivati na žiro-račun 657-1-255 sa naznakom za „Vajat Erpa“.

23. oktobar 1971.